

**ՀՄՀ-Հայաստան
Մոնիտորինգի և գնահատման պլան**

Օգոստոս 2009

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

2006 թ. մարտի 27-ին Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները, գործելով հանձինս Հազարամյակի մարտահրավեր կորպորացիայի (ՀՄԿ), և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը ստորագրեցին Համաձայնագիր, որի 3-րդ հավելվածով նախատեսվում է ՀՄՀ ծրագրի Մոնիտորինգի և գնահատման պլանի (ՄԳՊ) նկարագրությունը:

Մոնիտորինգը և գնահատումն (ՄԳ) անչափ կարևոր է ծրագրի արդյունահեն կառավարման տեսանկյունից: Այն ծրագրի կառուցվածքի կարևորագույն բաղադրիչ է հանդիսացել և ներկայումս նույնպես ընդգրկված է ծրագրային ցիկլի բոլոր օղակների մեջ՝ ընդհուպ մինչև ծրագրի ավարտ:

ՄԳՊ-ն ծառայում է հետևյալ նպատակներին.

- ՄԳՊ-ում մանրամասն բացատրված է, թե ՀՄԿ-ն և ՀՄՀ-Հայաստանն ինչպես են իրականացնելու իրենց տարբեր ենթածրագրերի մոնիտորինգը, որպեսզի պարզեն, թե արդյոք դրանք ապահովում են նախատեսված արդյունքները, և գնահատման միջոցով չափեն դրանց ավելի մեծ ազդեցությունը ժամանակի ընթացքում:
- ՄԳՊ-ի մեջ սահմանված են ՄԳ այն պահանջները, որոնք ՀՄՀ-Հայաստանը պետք է բավարարի, որպեսզի ստանա հատկացումներ:
- ՄԳՊ -ն ծրագրի իրագործման ու կառավարման ուղենիշ է, որը թույլ է տալիս ՀՄՀ-Հայաստանի Կառավարման գրասենյակի աշխատակիցներին, Կառավարման խորհրդի անդամներին, Շահառուների խորհրդի անդամներին, ծրագիրն իրականացնող կազմակերպություններին, ծրագրի շահառուներին և այլ շահագրգիռ կողմերին հասկանալ, թե ինչ նպատակների և թիրախների կատարման համար են իրենք պատասխանատու, և իրականացման ընթացքում տեղեկանալ այդ նպատակների և թիրախների ուղղությամբ իրենց կատարած առաջընթացի մասին:
- ՄԳՊ-ով նախատեսվում է որոշակի գործընթաց, որի միջոցով իրականացնող կազմակերպությունները, շահառուները և ՀՄԿ-ն կարող են տեղեկանալ ծրագրի իրագործման խնդիրների մասին, և որի հիման վրա հնարավոր է ծրագրում անհրաժեշտ ճշգրտումներ կատարել:

ՄԳ սույն պլանը իրավական առումով պարտադիր փաստաթուղթ է, որի դրույթներին չհետևելու դեպքում հատկացումները կարող են կասեցվել: Սույն պլանը կարող է ըստ անհրաժեշտության փոփոխվել կամ լրացվել միայն ՀՄԿ-ի համաձայնությամբ, ընդ որում, միմիայն եթե դա համապատասխանում է Համաձայնագրի և վերաբերելի այլ լրացուցիչ իրավական փաստաթղթերի պահանջներին:

2. Ծրագրի և նպատակների համառոտ նկարագրություն

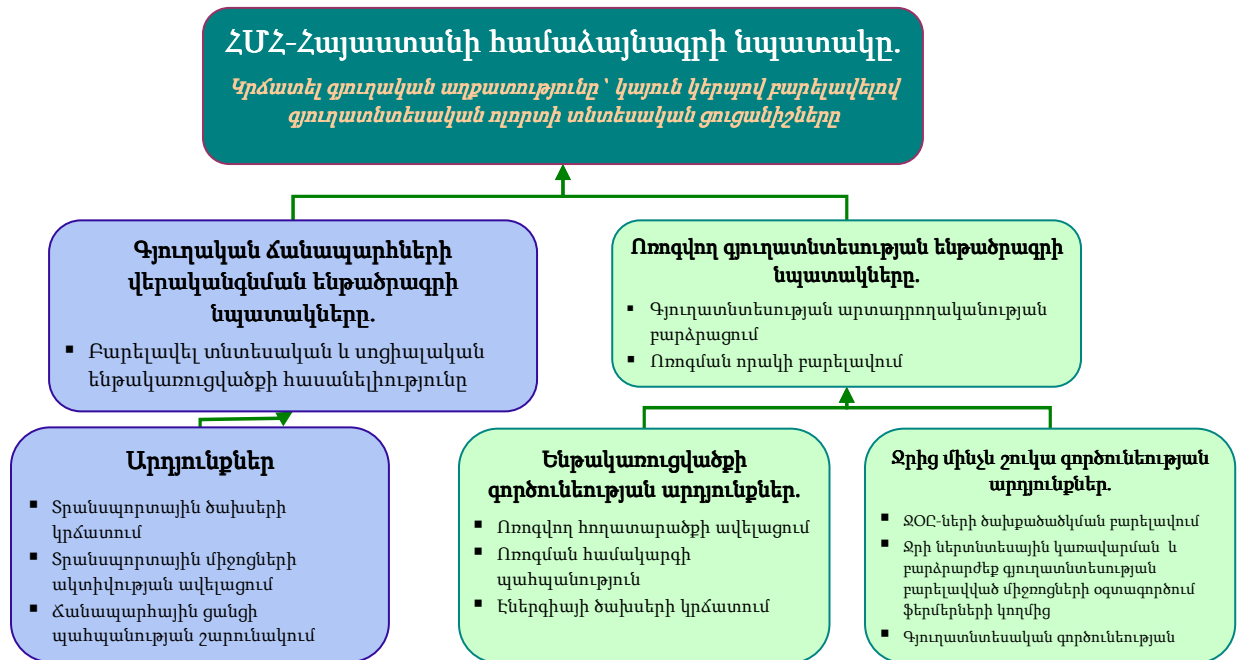
Գյուղական տարածքներում բնակվող ավելի քան մեկ միլիոն հայաստանցիների (որը Հայաստանի բնակչության 35 տոկոսն է) կենսապահովումը կախված է գյուղատնտեսական արտադրությունից: 2004 թվականին ֆերմերային եկամուտները կազմել են գյուղացիական տնտեսությունների ընդհանուր եկամուտների ավելի քան 55 տոկոսը: Հաշվի առնելով ոչ գյուղատնտեսական զբաղվածության հնարավորությունների խիստ սահմանափակ լինելը, Հայաստանի գյուղական բնակչության կենսապահովումը կախված է փոքր ֆերմաներից:

Հայաստանում գյուղատնտեսության աճն ավելի մեծ ազդեցություն է ունեցել գյուղական աղքատության կրճատման վրա քան տնտեսական աճը: Մասնավորապես, տնային տնտեսությունների հետազոտությունների արդյունքները վկայում են, որ 2000-2004 թվականներին գյուղատնտեսության ոլորտի աճի յուրաքանչյուր տոկոսային կետը 2004 թ. դրությամբ հանգեցրել է գյուղական աղքատության 0.93 տոկոսով կրճատման: Հետևաբար, գյուղական աղքատության կրճատումը կախված է գյուղատնտեսության ոլորտի կայուն աճ ապահովելուն միտված կոնկրետ քաղաքականություններից ու ներդրումներից:

Հայաստանի հետ կնքված Համաձայնագրի ուղղակի նպատակն է կրճատել գյուղական աղքատությունը՝ գյուղական ճանապարհների վերականգնման և ոռոգվող գյուղատնտեսության հնարավորությունների ավելացման միջոցով բարելավելով գյուղատնտեսության ոլորտի տնտեսական ցուցանիշները: Ինչպես նշված է Համաձայնագրի III հավելվածում, ազդեցության գնահատումը մշակվելու է այնպես, որպեսզի պարզվի, թե Ծրագրի շնորհիվ որքանով է կրճատվում գյուղական աղքատությունը:

2009թ. հունիսին կայացած ՀՄԿ տնօրենների խորհրդի նիստի արդյունքում ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի Գյուղական ճանապարհների վերականգնման ենթածրագիրը շարունակում է կասեցված մնալ: Այդ պատճառով ՄԳ պլանը վարանայվել է այս փաստը հաշվի առնելով:¹ ՀՄՀ-Հայաստանի Ծրագրի նպատակները և արդյունքները կարելի է ամփոփ ներկայացնել հետևյալ կերպ.

¹ 2009թ. հունիսի 10-ին հրապարակված մամուլ հաղորդագրության մեջ ՀՄԿ Տնօրենների խորհուրդը հայտարարել է, որ ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի ֆինանսավորումն կասեցումը շարունակում է ուժի մեջ մնալ, և հայտնել, որ “ՀՄԿ-ն այլևս չի վերսկսի ճանապարհաշինության ֆինանսավորումը”
Հայաստանում:

ՀՄԿ-ի ֆինանսավորման համար ընտրվել են կոնկրետ այնպիսի աշխատանքներ, որոնց տնտեսական օգտակարության գործակիցը (ՏՕԳ) հավասար է կամ ավելի բարձր, քան վերջին երեք տարիներին Հայաստանի տնտեսական աճի միջին տեմպը (12.5%):² Բացի այդ, երկու ենթաձևերի մոնիտորինգային ցուցանիշները սերտորեն կապված են ենթաձևերի վերանայված տնտեսական վերլուծության ընթացքում օգտագործված ենթադրությունների հետ:

Հիմնվելով հավելված Գ-ում ներկայացված ՀՄՀ-Հայաստանի շահառուների վերանայված վերլուծություն վրա՝ ՀՄՀ-Հայաստանն ակնկալում է, որ Համաձայնագրի շրջանակներում ծրագրային միջամտություններից օգտվող շահառուների ընդհանուր թիվն առանց կրկնակի հաշվարկի կկազմի 427,763 մարդ:

(ա) Ենթաձևերի 1. Գյուղական ճանապարհների վերականգնում /ԳՃՎԾ/

ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի Գյուղական ճանապարհների վերականգնման ենթաձևերի նպատակը տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքի հասանելիության բարելավումն է՝ գերակա համարվող և կենսական նշանակության ճանապարհային ցանցի մեջ մտնող գյուղական ճանապարհների վերականգնման միջոցով: Ծրագրի նախնական ՏՕԳ-ը 26 տոկոս էր, ինչը հիմնված էր նախքան

² Սահմանային այս ցուցանիշը համապատասխանում է 2005 թ. նոյեմբերի դրությամբ ՀՄԿ-ի կողմից կիրառվող Տնտեսական վերլուծության ուղենիշներին (MCC Guidelines for Economic Analysis):

տեխնիկա-տնտեսական վերլուծությունների անցկացումն առկա տվյալների վրա: Բոլոր ճանապարհահատվածները, որոնք ընդգրկվել էին ծրագրում ԳՃՎԾ վերանայումից հետո անցել են ՏՕԳ համար սահմանված 12.5 տոկոս նվազագույն շեմը, սակայն ողջ ծրագրի համար նոր ՏՕԳ չի հաշվարկվել:

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները, ծրագրի վերանայումից առաջ և հետո հաշվարկված շահառունի թիվը, ինչպես նաև ծրագրին առնչվող ամենավերջին փոփոխությունները ներկայացվում են ստորև բերված աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1: ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի Գյուղական ճանապարհների վերականգնման ենթածրագիր			
	Համաձայնագիր	2008թ. հունվարի դրությամբ	2009թ. հունիսի 1-ի դրությամբ
Վերականգնված ճանապարհահատվածներ	943 կմ	297 կմ	24.4 կմ
Շահառուների թիվ	360,000 գյուղական բնակիչ	142,909 գյուղական բնակիչ	6,356 գյուղական բնակիչ
Շահառու համայնքների թիվ	260	84	12

(բ) Ենթածրագիր 2. Ոռոգվող գյուղատնտեսություն /ՈԳ/

ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի Ոռոգվող գյուղատնտեսություն ենթածրագրի նպատակը գյուղատնտեսության արտադրողականության բարձրացումը և ոռոգման որակի բարելավումն է՝ ոռոգման ենթակառուցվածքում կատարված ներդրումների, տեխնիկական աջակցության և հասանելի վարկավորման միջոցով:

ՈԳ ենթածրագիրը բաղկացած է երկու առանձին բաղադրիչներից. Ոռոգման ենթակառուցվածք և Ջրից դեպի շուկա: Ոռոգվող գյուղատնտեսություն ենթածրագրի նախնական ՏՕԳ-ը 25 տոկոս էր, ինչը հիմնված էր ծրագրի նախապտրաստական փուլում նախքան տեխնիկա-տնտեսական վերլուծությունների անցկացումն առկա տվյալների վրա:

Բաղադրիչ 1. Ենթակառուցվածք

Ենթակառուցվածք բաղադրիչի վերանայման փուլում նոր ՏՕԳ-երը հաշվարկվել են տեխնիկա-տնտեսական ուսումնասիրություններում և նախագծերում առկա տվյալների հիման վրա: Ենթակառուցվածք բաղադրիչի վերանայման արդյունքում ծրագրում մնացած բոլոր բաղադրիչներն անցել են ՏՕԳ համար

սահմանված 12.5 տոկոս նվազագույն շեմը, սակայն ողջ ծրագրի համար նոր SOԳ չի հաշվարկվել:

Ենթակառուցվածք բաղադրիչի վերաբերյալ հիմնական տվյալները ծրագրի վերանայումից առաջ և հետո ներկայացվում են ստորև բերված աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2: ՀՄՀ-Հայաստան ՈԳ ենթածրագիր. Ենթակառուցվածք բաղադրիչ			
	Համաձայնագիր	Ծրագրի վերանայումից հետո, 2008թ. հոկտեմբերի դրությամբ	2009թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ
Ջրամբարներ (թիվ)	7	0	0
Ինքնահոս համակարգեր (թիվ)	18	7	4 ³
Պոմպակայաններ (թիվ)	68	17	17
Մայր ջրանցքներ (կմ)	198	34	27,7
Երրորդային ջրանցքներ (կմ)	588	220	220
Դրենաժային համակարգեր (թիվ)	13	13	13
Շահառուների ընդհանուր թիվ ⁴	152,000	106,161	421,407
Շահառու համայնքների թիվ	362	286	298 ⁵

Բաղադրիչ 2. Ջրից դեպի շուկա

Ոռոգվող գյուղատնտեսություն ենթածրագրի Ջրից դեպի շուկա բաղադրիչը բաղկացած է երկու ենթաբաղադրիչներից. (ա) Ոռոգման համակարգի

³ Ինքնահոս համակարգերի թիվն իջել է 7-ից 4-ի ծրագրի պաշտոնական վերանայման ավարտից հետո՝ տեխնիկական և տնտեսական նկատառումների պատճառով: Սակայն ՀՄՀ-Հայաստանը և ՀՄԿ-ն ներկայումս քննարկում են դուրս մնացած ինքնահոսներից առնվազն երկուսի /Հալավար և Սպիտակ/ ծրագիր վերադառնալու հավանականությունը:

⁴ Շահառուների ներկայիս թվերը հաշվարկվել են նոր մոտեցման հիման վրա, որը կիրառվել է շահառուների հաշվարկը ՀՄԿ նոր ուղեցույցի պահանջներին համապատասխանեցնելու համար: Արդյունքում, “2009թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ” պունյակում ներկայացված թվերը հիմնված են ծրագրում ընդգրկված համայնքների *առկա /դե ֆակտո/* բնակչության թվերի վրա, մինչդեռ “Համաձայնագիր” և “Վերանայում” պունյակներում այս թվերը հիմնված են ՋՕԸ-երի անդամների թվի վրա: Շահառուների վերլուծության մոտեցման մասին տե՛ս ՄԳ Պլանի Հավելված Ե-ն՝ ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի շահառուների վերլուծությունը:

⁵ 2009թ. հուլիսի դրությամբ շահառու համայնքների թիվը 2008-ի հոկտեմբերի համեմատ ավելի մեծ է, քանի որ շահառու համայնքների տվյալները թարմացվել են առկա ամենաթարմ տեղեկատվության հիման վրա:

ԶԴՇ բաղադրիչի Ոռոգման համակարգի կազմակերպությունների հզորացում ենթաբաղադրիչի /ՈՀԿՀ/ նպատակն է Հայաստանում ոռոգվող գյուղատնտեսության արդյունավետության և կայունության բարելավումը: Կառուցվածքային հզորացումը հիմնականում իրականացվելու է աշխատանքի վայրում վերապատրաստման, տեխնիկական խորհրդատվության և ուղղակի օժանդակության միջոցով, որոնք կամրացնեն ԶՕԸ-երի և վերջիններիս անդամ ֆերմերների տեխնիկական, կառավարչական, ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական կարողությունները՝ ոռոգման համակարգի կառավարման գործում:

3. Մոնիտորինգի բաղադրիչ

Ենթաձրագրերի և բաղադրիչների իրականացումը պարբերաբար, համակարգված ու ընթացիկ կարգով, ցուցանիշների հսկման կանոնավոր համակարգի միջոցով կենթարկվի մոնիտորինգի: Նման վերլուծությունը թույլ կտա ՀՄՀ-Հայաստանի և ՀՄԿ-ի ղեկավարությանը ծրագրում անհրաժեշտ ճշգրտումներ կատարել՝ Ծրագրի ընդհանուր ազդեցությունը մեծացնելու նպատակով:

Համաձայնագրի III հավելվածում նկարագրված են Համաձայնագրի նպատակը, խնդիրները և արդյունքները: ՄԳՊ այս բաժնում, հենվելով այդ տեղեկությունների վրա, մանրամասնորեն ներկայացվում են կարևորագույն ցուցանիշների, այդ թվում՝ ազդեցության ցուցանիշների և ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշների մոնիտորինգի պլանը: Բացի այդ, յուրաքանչյուր իրականացնող կազմակերպություն (ԻԿ) մանրակրկիտ մոնիտորինգի կենթարկի յուրաքանչյուր բաղադրիչի ներդրումները և արդյունքները: ՀՄՀ-Հայաստանի Կառավարման գրասենյակի ՄԳ պատասխանատուն պատրաստ կլինի խորհուրդներ և աջակցություն ցուցաբերել յուրաքանչյուր իրականացնող կազմակերպություն մոնիտորինգի պլանը կազմելու գործում:

Ցուցանիշներ

Ենթաձրագրերի և բաղադրիչների մակարդակով արդյունքները կչափվեն ցուցանիշների միջոցով: Հավելված Ա-ում բերված՝ Ցուցանիշների սահմանումների աղյուսակի մեջ մանրամասնորեն սահմանված են բոլոր ցուցանիշները, չափման միավորները, տվյալների աղբյուրները, տվյալների հավաքման մեթոդը, տվյալների

Շահառուների թիվը տարբերվում է Ծրագրի 5-րդ տարվա թիրախից, քանի որ այն նաև ներառում է այն ֆերմերներին, ովքեր կվերապատրաստվեն 5-րդ տարում, սակայն նոր մեթոդներ կկիրառեն ընդամենը 6-րդ տարում:

հավաքման հաճախականությունը և տվյալները հավաքելու համար պատասխանատու սուբյեկտը:

Աղյուսակում ներկայացված ազդեցության ցուցանիշները նախնական են, և իրականացնող կազմակերպությունները կարող են դրանց փոփոխություններ առաջարկել նախքան համապատասխան բաղադրիչի իրականացումն սկսելը: Սույն ՄԳ պլանը կփոփոխվի՝ ցուցանիշներում կատարվող և ՀՄԿ-ի կողմից հաստատվող փոփոխությունները արտացոլելու համար:

Ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշները ներդրվել են ՀՄԿ-ի կողմից 2008թ. սկզբին՝ որպես Համաձայնագրի իրականացման սկզբնական շրջանում վերջնական ազդեցության ուղղությամբ ծրագրի առաջընթացի չափման ցուցանիշներ: Սույն վերանայված ՄԳ պլանում ավելացվել են համապատասխան ցուցանիշները:

Ելակետեր և կատարողականի նպատակային ցուցանիշներ

Յուրաքանչյուր ցուցանիշի ելակետային վիճակը և թիրախը ներկայացված են Կատարողականի հսկման աղյուսակներում՝ Հավելված Ա-ում: Թիրախները վերցված են Ծրագրի ներդրումները հիմնավորող վերանայված տնտեսական վերլուծությունից: Ենակառուցվածք բաղադրիչի ՏՕԳ-երը վերանայվել են ՀՄՀ-Հայաստանի տնտեսագետի և Ոռոգման թիմի համատեղ ջանքերով, 2008-2009թթ. Ենթակառուցվածք բաղադրիչի վերանայման ընթացքում, տեխնիկա-տնտեսական ուսումնասիրությունների ավարտից հետո: ՋԴՇ բաղադրիչի թիրախները փոփոխվել են ՀՄՀ-Հայաստանի կողմից վարձված տնտեսագետի տնտեսական վերլուծության հիման վրա, որն ավարտվել է 2009թ. հունիսին: Նախքան կոնկրետ Բաղադրիչի իրականացումը պետք է նշել տվյալ Բաղադրիչի հետ կապված բոլոր ելակետային և թիրախային ցուցանիշները, բացի ՀՄԿ-ի կողմից հաստատված բացառությունների: Անհրաժեշտության դեպքում թիրախները կարող են ՀՄԿ-ի գրավոր հաստատմամբ վերանայվել:

Տվյալների տարանջատում ըստ սեռի, եկամտի և տարիքի

Հետևյալ ցուցանիշները կարող են տարանջատվել ըստ սեռի (կամ անձանց, կամ տնային տնտեսության գլխավորի), տարիքի և/կամ եկամուտների/սպառման, և պետք է այդ կերպ զեկուցվեն ՀՄԿ-ին.

Ջրից դեպի շուկա բաղադրիչ.

- Ջրի բարելավված ներտնտեսային կառավարման մեթոդները կիրառող ֆերմերների թիվը
- Բարձրարժեք գյուղատնտեսության մեթոդները կիրառող ֆերմերների թիվը
- Ջրի ներտնտեսային կառավարման համար իրականացված վերապատրաստումը/տրամադրված տեխնիկական աջակցությունը
- Բարձրարժեք մշակաբույսերի անցման ուղղությամբ վերապատրաստումը/տրամադրված տեխնիկական աջակցությունը:

Ըստ սեռի, եկամտի և տարիքի կանցկացվեն լրացուցիչ վերլուծություններ, որոնք կմշակվեն ազդեցության գնահատմանը համահունչ:

Տվյալների որակի գնահատումներ

Տվյալների որակի գնահատումների միջոցով կստուգվի կատարողականի մասին զեկուցվող տվյալների հավաստիությունը՝ վերլուծելով կատարողականի մասին տվյալների ստույգությունը, արժանահավատությունը, յուրաժամությունը և անաչառությունը: Տվյալների որակի ցանկացած գնահատման նպատակն է ստուգել կատարողականի մասին տվյալների որակը և հավաստիությունը ժամանակի ընթացքում, տարբեր իրականացնող կազմակերպությունների և հաշվետու կառույցների մոտ: Տվյալների որակի այդ գնահատումների հիման վրա կբացահայտվեն նաև այն դեպքերը, երբ տվյալների որակի առավել բարձր մակարդակ ապահովելը հնարավոր չէ՝ պայմանավորված տվյալների հավաքագրման իրողություններով: Այդ գնահատումները կներառեն իրականացնող կազմակերպությունների զեկուցած տվյալները և, անհրաժեշտության դեպքում, տվյալների այլ աղբյուրների, օրինակ՝ Ազգային վիճակագրական ծառայության (ԱՎԾ) տվյալները:

Տվյալների որակի գնահատումների նպատակն է բացահայտել հետևյալը. i) տվյալների որ մասը որակի հետ կապված խնդիրներ ունի (լիարժեքություն, համապատասխանություն, հետևողականություն, հավաստիություն, կրկնողություն, անաչառություն), ii) գրանցված որ տվյալներն են անընդունելի աստիճանի վատ որակի, iii) որոնք են յուրաքանչյուր ոլորտում տվյալների որակի առավել տարածված խնդիրները:

ՀՄՀ-Հայաստանը տվյալների որակի գնահատումներ իրականացնողների հետ պայմանագրեր կկնքի Գնումային պայմանագրին համապատասխան: Այնուհանդերձ, անկախ Գնումային պայմանագրով սահմանված՝ Տեխնիկական առաջադրանքի հաստատման շեմային պահանջից, տվյալների որակի բոլոր գնահատումներն անցկացնողների տեխնիկական առաջադրանքները ենթակա են հաստատման ՀՄԿ-ի կողմից: ՄԳ պատասխանատուն և ՀՄՀ-Հայաստանի Կառավարման գրասենյակի այլ համապատասխան Պաշտոնյաները նույնպես պետք է պարբերաբար ստուգեն տվյալների որակը:

Համաձայնագրի ընթացքում երկու անգամ իրականացվելու է տվյալների որակի գնահատում: Տվյալների որակի գնահատման առաջին փուլի համար պատասխանատու կազմակերպությունն արդեն վարձվել է ՀՄՀ-Հայաստանի կողմից 2008թ. ապրիլին, և նման գնահատումներ է իրականացնելու առաջիկա 18 ամիսների ընթացքում: ՀՄԿ-ն միջազգային փորձագետ է վարձել՝ աջակցելու համար Տվյալների որակի տեղական գնահատողին առաջադրանքի այն մասով, որն առնչվում է ԱՎԾ կողմից իրականացվող Կենսամակարդակի ամբողջականացված

հետազոտությանը: Տվյալներ որակի գնահատման հաջորդ փուլը նախատեսվում է իրականացնել համաձայնագրի վերջին տարում:

Առաջընթացի հաշվետվություններ

ՀՄՀ-Հայաստանը պարտավոր է պարբերաբար հաշվետվություններ պատրաստել երկու Ենթաձրագրերից յուրաքանչյուրի առաջընթացի վերաբերյալ: Առաջընթացի հաշվետվությունները պետք է ներառեն տվյալներ Մոնիտորինգի բաղադրիչի մեջ նկարագրված ցուցանիշների վերաբերյալ, այդ տվյալների վերլուծությունը, ինչպես նաև ծրագրի հաջողություններին և քաղված դասերին առնչվող այլ տեղեկություններ: Այս հաշվետվությունները հասանելի կլինեն հանրությանը ՀՄՀ-Հայաստանի Եռամսյակային տեղեկագրերի, ՀՄՀ-Հայաստանի ինտերնետային կայքի և հաղորդակցության այլ միջոցների օգնությամբ՝ այդ միջոցների առկայությանը զուգընթաց:

Որպես վճարման եռամսյակային հայտի մաս ՀՄՀ-Հայաստանը պետք է ներկայացնի Ցուցանիշների հսկման աղյուսակներ (ՑՀԱ)՝ Համաձայնագրի նպատակների ուղղությամբ առաջընթացին հետևելու համար: ՑՀԱ-ն ներկայացնում է կատարողականի թիրախները (կանխատեսումներ) և հսկում վերջիններիս ուղղությամբ կատարված առաջընթացը (իրական արդյունքներ): ՑՀԱ-ները պետք է ներառեն արդյունքների ստորակարգման բոլոր մակարդակների բոլոր ցուցանիշները, այդ թվում՝ ցածր մակարդակի արդյունքների ցուցանիշները և ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշները: ՀՄՀ-ի վճարման եռամսյակային հայտերի և հաշվետվության փաթեթի ամբողջական տարբերակին ծանոթանալու համար կարող եք այցելել ՀՄԿ ինտերնետային կայք՝ www.mcc.gov :

Հաշվետվության տարեկան հավելվածը լրացուցիչ տեղեկություններ կտրամադրի Համաձայնագրի իրականացման խորհրդակցային գործընթացի, դոնորների համակարգման, քաղված դասերին առնչվող ձեռքբերումների և զարգացումների վերաբերյալ: Նախքան ՀՄԿ-ին ներկայացվելը ԱՄՆ Ֆինանսական տարվա ավարտից երեսուն օր հետո այս հաշվետվությունը պետք է հաստատվի ՀՄՀ-Հայաստանի Կառավարման խորհրդի կողմից:

Առաջընթացի մասին պարբերական հաշվետվություններից գատ ՀՄՀ-Հայաստանը պետք է նաև պատրաստի վերջնական հաշվետվություն, որը կկոչվի **Ծրագրի ավարտի հաշվետվություն (ԾԱՀ)**: ԾԱՀ-ը պետք է կազմվի ՀՄԿ-ի ուղենիշների հիման վրա: Առաջընթացի մասին սովորական հաշվետվությունների բովանդակությունից գատ, ԾԱՀ-ը պետք է ներառի հետևյալը.

- Ծրագրի հակիրճ նկարագրություն՝ առաջարկից մինչև ավարտ,
- Ծրագրի արդյունքների նախնական գնահատականներ,
- Տեղեկություններ շահառուների, այդ թվում՝ նրանց բնութագրիչների, օրինակ՝ սեռի, տարիքի և եկամուտների մակարդակի, ինչպես նաև մասնակցության աստիճանի մասին,

- Ծրագրի կենսունակության նախնական գնահատական, այսինքն, թե որքանով է հնարավոր հասնել ծրագրի կայունության չափման թիրախներին,
- Քաղված դասերը, այդ թվում՝ ՄԳ չափորոշիչների, քաղաքականության, ընթացակարգերի և ծրագրի հետ կապված աշխատակարգի մեջ կատարված հնարավոր փոփոխությունները:

Հատկացումների կապակցումը կատարողականին

Ստորև ներկայացված են ՀՄԿ-ի կողմից ՀՄՀ-Հայաստանին կատարվող ֆինանսական հատկացումների հետ կապված ՄԳ ցուցանիշները:

Գյուղական ճանապարհների վերականգնման ենթածրագիր⁸
Անհարթության միջազգային համաթիվը (IRI) Ենթածրագրի տարածքում գտնվող ճանապարհների համար
Կառավարության բյուջետային հատկացումներ կենսական նշանակության ճանապարհային ցանցի մեջ մտնող հատվածների վերականգնման համար
Ճանապարհների վերականգնված հատվածներ
Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր
Բաղադրիչ 1. Ոռոգման ենթակառուցվածք
Ոռոգման համակարգի պահպանության համար
Կառավարության բյուջետային հատկացումներ
Վերականգնված մայր ջրանցքեր
Բաղադրիչ 2. Ջրից դեպի շուկա
ԶՕԸ-երի շահագործման և պահպանության ծախսերի հատուցում ջրի վճարների հաշվին
Ջրի ներտնտեսային կառավարման համար իրականացված վերապատրաստում/տրամադրված տեխնիկական աջակցություն

Այս ցուցանիշները և դրանց թիրախները որպես նախապայմաններ ներառվել են Հատկացումների պայմանագրի 1-ին հավելվածում: Եռամսյակային հատկացումը ստանալու համար ՀՄՀ-Հայաստանը պարտավոր է ընտրված այդ ցուցանիշներից յուրաքանչյուրի համար ապահովել փաստացի այնպիսի մակարդակ, որի շեղումը համաձայնեցված թիրախից չի գերազանցում 10%-ը:

⁸ ԳՃՎԾ նախապայմաններից ոմանք արդեն բավարված էին ՀՄԿ տնօրենների խորհրդի 2009թ. հունիսի դրությամբ: Մակայն որոշումից հետո ԳՃՎԾ-ին առնչվող նախապայմաններն ուժը կորցրել են: ՀՄՀ-Հայաստան. Մոնիտորինգի և գնահատման պլան

4. Գնահատման բաղադրիչը

Գնահատումը ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի կարևորագույն բաղադրիչ է: Զարգացմանն աջակցելու ոլորտում ՀՄԿ-ի մոտեցման հիմնական սկզբունքներից մեկն այն է, որ ՀՄԿ-ն հավատարիմ է իր ծրագրերի ազդեցության խորը և համակողմանի գնահատումների անցկացմանը, երբ հնարավորության դեպքում կիրառվում են այնպիսի մեթոդներ, որոնցով որոշվում է, թե արդյոք տվյալ արդյունքներն արժանահավատորեն կարելի է վերագրել ՀՄԿ-ի կոնկրետ ծրագրերին: Բացի այդ, գնահատման հիման վրա կարելի է բարելավել ծրագրի կառավարումը և ապագայում ծրագրի իրականացման համար դասեր քաղել:

Միջանկյալ և վերջնական գնահատումներ

Ծրագիրը գնահատվելու է ըստ նրա, թե որքանով են իրականացված աշխատանքները նպաստել Համաձայնագրի նպատակի կատարմանը, այն է՝ գյուղատնտեսական ոլորտում եկամուտների ավելացման միջոցով գյուղական աղքատությունը կրճատվել է: (Գնահատման մանրակրկիտ պլանը կցվում է):

Միջանկյալ գնահատումները և Ծրագրի ավարտին՝ վերջնական գնահատումներն իրականացնելու համար ՀՄՀ-Հայաստանը ներգրավելու է անկախ գնահատողներին: Միջանկյալ և վերջնական գնահատումների դիմաց վճարումը կատարվելու է Հայաստանի ՄԳ բյուջեից: Այս պայմանագրերը պետք է համակարգվեն ՀՄԿ-ի բյուջեից վճարվող փոխկապակցված պայմանագրերի հետ:

Գնահատման միջանկյալ ուսումնասիրությունների միջոցով գնահատվելու է Համաձայնագրի նպատակների, խնդիրների և արդյունքների կատարման ուղղությամբ առաջընթացը: Վաղ շրջանում դասեր են քաղվելու, և բացահայտվելու են ակնկալվող արդյունքների և փաստացի ձեռքբերումների միջև առկա էական տարբերությունները, այդ թվում՝ փաստացի ու կանխատեսվող ցուցանիշների միջև շեղումների պատճառները: Գնահատման համար օգտագործվելիք ընդհանուր մեթոդաբանությունը որոշվելու է նախապես համաձայնեցված աշխատանքային առաջադրանքի հիման վրա գնահատումն անցկացնելու համար պատասխանատու սուբյեկտի կողմից:

Ազդեցության վերջնական գնահատումները կանդրադառնան առնվազն հետևյալ խնդիրներին.

- Ծրագրի գործունեության արդյունավետությունը Համաձայնագրի նպատակների կատարման առումով,
- Չափելի ազդեցությունը ՀՄԿ-ի օժանդակությանը վերագրելու հնարավորությունը,
- Նպատակների, խնդիրների և թիրախների բարեհաջող կատարման կամ չկատարման պատճառները,

- Ծրագրի չնախատեսված արդյունքները (դրական և բացասական),
- Արդյունքների երկարաժամկետ կայունությունը,
- Տնտեսական օգտակարության վերահաշվարկված գործակիցները, համեմատությունը սկզբնապես հաշվարկված մակարդակների հետ, և տարբերությունների գնահատում:
- Քաղված այն դասերը, որոնք կիրառելի են նմանատիպ այլ ծրագրերի նկատմամբ:

Չնախատեսված գնահատումներ և հատուկ ուսումնասիրություններ

ՀՄԿ-ն կամ ՀՄՀ-Հայաստանն իրավասու են Ենթածրագրերի, Ենթածրագրերի բաղադրիչների կամ ողջ Ծրագրի չնախատեսված գնահատումներ պահանջել նախքան Համաձայնագրի ժամկետի ավարտը, որոնք պետք է իրականացվեն Գնումային պայմանագրին համապատասխան՝ դրսից վարձված սուբյեկտի կողմից: Ներկայումս նախաձեռնվել են մի շարք նմանատիպ հետազոտություններ, որոնք ներառում են հետևյալը.

1. ***Գյուղատնտեսական տվյալների գնահատում՝*** գյուղատնտեսության ոլորտի իրավիճակի մասին ՀՄՀ-Հայաստանին ելակետային տվյալներ տրամադրելու նպատակով տարբեր աղբյուրներից ստացված գյուղատնտեսական տվյալները համադրելու և համեմատելու համար:

2. ***Գործընթացի որակական վերլուծություններ,*** որոնք կլրացնեն մեկ այլ անկախ խորհրդատուի կողմից իրականացվող ազդեցության գնահատմանը: Գործընթացի վերլուծությունները կգրանցեն ՀՄՀ-Հայաստանի ծրագրային միջամտությունները, կգնահատեն վերջիններիս իրականացումը, կպարզեն ծրագրի/գործողության նախագծի ու իրականացման թույլ և ուժեղ կողմերը: Գործընթացի որակական վերլուծությունները կարող են օգտագործվել վերևում նկարագրված միջանկյալ և վերջնական գնահատման պահանջները բավարարելու համար:

3. ***Աղքատության կանխատեսումների թարմացում,*** որը ՀՄՀ Հայաստանին կտեղեկացնի, թե ինչպես են Ծրագրի ծավալների փոփոխությունները և Տնտեսական օգտակարության գործակիցների վերանայված հաշվարկներն ազդում ծրագրի ակնկալվող օգուտների և գյուղական աղքատության/եկամուտների ցուցանիշային թիրախների վրա:

5. Ենթադրություններ և ռիսկեր

Հայաստանի ՀՄՀ ծրագրի տրամաբանությունը հիմնված է Ենթածրագրերի առանձին բաղադրիչների և գյուղատնտեսական ոլորտի տնտեսական առաջընթացի բարելավման միջոցով գյուղական աղքատության կրճատման միջև առկա կապերի վերաբերյալ կոնկրետ ենթադրությունների վրա: Ենթադրությունները հաշվի են առնվում տնտեսական (տնտեսական օգտակարության) վերլուծության մեջ, իսկ ռիսկերը արտաքին գործոններ են, որոնք, հնարավոր է, ազդեն ծրագրի հաջողության վրա:

Ենթածրագիր 1. Գյուղական ճանապարհների վերականգնում

Ենթադրություններ

ՀՄՀ-Հայաստանն ի վիճակի կլինի վերականգնել տնտեսապես արդյունավետ բոլոր ճանապարհային հատվածները:

Տրանսպորտային միջոցների շահագործման ծախսերը կնվազեն, որի արդյունքում տրանսպորտային միջոցներն ավելի շատ կօգտագործվեն, որի շնորհիվ մարդիկ ժամանակ կտնտեսեն և կիջեն պահպանության ծախսերը:

Ավելի լավ գյուղական ճանապարհներ ունենալու դեպքում կավելանա գյուղատնտեսական արտադրանքը շուկաներ տանող երթևեկության ծավալը: Հասարակական տրանսպորտը կգարգանա՝ բարելավելով բնակչության համար սոցիալական ծառայությունների հասանելիությունը:

Աղքատ ֆերմերները կօգտվեն շուկաների ավելի հասանելի դառնալու հանգամանքից:

Ռիսկեր

Դոլարի շարունակական արժեզրկումը և շինարարական նյութերի աճող գները կհանգեցնեն ծրագրի ծավալների կրճատման:

Անհարթության միջազգային համաթվի (IRI) մակարդակի բարելավման արդյունքում ճանապարհային երթևեկության ծավալը չի աճի այնքան, որքան ակնկալվում էր:

Երթևեկության ծավալը չի աճի՝ պայմանավորված արտադրանքի նկատմամբ պահանջարկի խնդիրներով: Հանրային տրանսպորտը չի բարելավվի՝ պայմանավորված նախատեսվող գնով տրանսպորտի ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի անբավարարությամբ, և մարդկանց համար չի հեշտանա դպրոցներ, հիվանդանոցներ և այլ սոցիալական ծառայություններ հասնելը:

Ավելի լավ գյուղական ճանապարհների դեպքում բուն ֆերմայում կատարվող վաճառքի գները չեն բարձրանա, և փոխարենը կավելանա վերավաճառողների շահույթը և/կամ կիջնի գինը վերջնական սպառողների համար:

Ենթաձևեր 2. Ոռոգվող գյուղատնտեսություն

Ենթադրություններ

Ռիսկեր

Բաղադրիչ 1: Ենթակառուցվածքի վերականգնում

ՀՄՀ-Հայաստանն ի վիճակի կլինի վերականգնել բոլոր տնտեսապես արդյունավետ ոռոգման ենթակառուցվածքները:

Դուրսի շարունակական արժեքկումը և շինարարական նյութերի աճող գները կհանգեցնեն ծրագրի ծավալների կրճատման:

Սկզբնական պլանով նախատեսված բոլոր գործունեությունները և միջոցառումները լիովին կիրականացվեն, որը ֆերմերներին թույլ կտա ավելացնել իրենց ոռոգվող հողատարածքները:

Լիարժեք տեխնիկական գնահատման արդյունքում պարզ կդառնա, որ ոռոգման որոշ գործունեություն, հնարավոր է՝ ջրամբարները և Արարատյան դաշտավայրում դրեժանի համակարգի վերականգնումը, չափազանց ծախսատար կլինեն իրագործման տեսակետից, որը կարող է պայմանավորված լինել բնապահպանական գործոններով:

Ֆերմերները կմշակեն իրենց՝ նոր ոռոգվող հողերը, որի շնորհիվ ավելի մեծ եկամուտներ կստանան:

Ֆերմերները չեն ավելացնի իրենց կողմից հողօգտագործումը՝ պայմանավորված աշխատուժի, կապիտալի և այլ խոչընդոտներով, կամ գյուղատնտեսությունից դուրս զբաղվածություն գտնելու հետևանքով:

Ֆերմերները ոռոգումն ավելի արդյունավետ, հուսալի և կայուն կհամարեն, և արդյունքում կանցնեն ավելի բարձրարժեք մշակաբույսերի, որոնց համար պահանջվում է արդյունավետ ոռոգում:

Ֆերմերների կողմից վստահության պակասի կամ անարդյունավետ կառավարման հետևանքով ոռոգման ծառայությունները բավականաչափ չեն բարելավվի, որպեսզի առաջացնեն բերքատվության փոփոխություններ:

Ոռոգման վերականգնումից հետո ֆերմերները երեք տարվա ընթացքում աստիճանաբար կանցնեն ավելի բարձրարժեք մշակաբույսերի, որի շնորհիվ կավելանան նրանց եկամուտները:

Ֆերմերներն ավելի բարձրարժեք մշակաբույսերի արտադրության կանցնեն մի քանի տարի հետո միայն, իսկ որոշ ֆերմերներ ընդհանրապես չեն անցնի ավելի բարձրարժեք մշակաբույսերի՝ պայմանավորված բերքի գների անկմամբ, բնակլիմայական բացասական պայմաններով, վերապատրաստման պակասով, կապիտալի անբավարարությամբ և/կամ ռիսկերի հետ կապված մտավախություններով:

Բաղադրիչ 2. Ջրից դեպի շուկա

Ֆերմերները կբարելավեն ջրի ներտնտեսային կառավարումը, կմշակեն ավելի բարձրարժեք մշակաբույսեր և կօգտագործեն հետքերքահավաքային աշխատանքի ավելի լավ տեխնոլոգիաներ:

Վարկային միջոցները ֆերմերներին հնարավորություն կընձեռեն նոր մեթոդներ կիրառել և ավելացնել մթերքի վերամշակման ծավալները:

Կձևավորվեն Ֆերմերային խմբեր/միություններ, ինչը կնպաստի պահեստների օգտագործմանը և կհեշտացնի մթերումը վերամշակող ձեռնարկություններին:

Ֆերմաների եկամուտները կաճեն նոր մեթոդների օգտագործման արդյունքում:

Նոր մեթոդներից մեկի կամ մի քանիսի օգտագործման ցուցանիշներն ավելի ցածր կլինեն, քան նախատեսված էր՝ պայմանավորված ֆերմերների շրջանում ռիսկերի հետ կապված մտավախություններով:

Անարդյունավետ կառավարման կամ այլ հանգամանքների հետևանքով վարկերի չմարման ցուցանիշը բարձր կլինի: Ֆինանսական կառույցների անարդյունավետ լինելու կամ բարձր տոկոսադրույքների պատճառով ֆերմերներին վարկեր չեն տրամադրվի, նույնիսկ սուբսիդավորվելու պարագայում, որի հետևանքով վարկերի նկատմամբ բավարար պահանջարկ չի ձևավորվի, քանի որ ֆերմաների շահույթը չի բավականացնի վարկերի գծով վճարումներ կատարելու համար:

Ֆերմերները կդիմադրեն կոոպերացիայի ցանկացած փորձի՝ պայմանավորված կոլեկտիվացման անցյալի փորձով:

Ֆերմաների եկամուտները չեն աճի՝ պայմանավորված գների տատանումներով, վատ բնակլիմայական պայմաններով, միջնորդների շահույթով կամ այլ արտաքին գործոններով, և զբաղվածության մակարդակը չի բարձրանա:

6. ՄԳՊ իրականացումը և կառավարումը

Նախքան Ենթածրագրերի և Ենթածրագրերի բաղադրիչների իրականացումը սկսելը ՀՄՀ-Հայաստանն աշխատակիցներին և ենթածրագիր իրականացնող կազմակերպություններին բացատրելու է, թե ինչպես է չափվելու ենթածրագրերի կատարումը, և անցկացնելու է ՄԳՊ կատարելու համար անհրաժեշտ վերապատրաստում: ՀՄՀ-Հայաստանը նաև քննարկելու է շահառուներից, այդ թվում՝ Շահառուների խորհրդից ստացված դիտողությունները և առաջարկները: ՀՄԿ-ն և ՀՄՀ-Հայաստանը կարող են ըստ անհրաժեշտության ճշգրտումներ մտցնել ՄԳՊ-ի մեջ՝ պայմանով, որ ՄԳՊ ցանկացած փոփոխություն կամ լրացում պետք է հաստատվի ՀՄԿ-ի կողմից և չհակասի Համաձայնագրի և Կողմերի միջև կնքված բոլոր վերաբերելի Լրացուցիչ պայմանագրերի պահանջներին:

Պարտականությունները

ՀՄՀ-Հայաստանի Մոնիտորինգի և գնահատման ղեկավարի (ՄԳ ղեկավար) կողմից իրականացվելիք ՄԳ ընդհանուր պարտականությունները ներառելու են հետևյալը.

- Մ և Գ համակարգի ստեղծման, այդ թվում՝ տվյալների հավաքման, տվյալների վերլուծության և հաշվետվության համակարգերի հիմնում,
- տվյալների և որակի և հուսալիության բարելավմանը զուգընթաց ՄԳ պլանի և տնտեսական օգտակարության վերլուծության ճշգրտման ապահովում,
- ՀՄԿ-ի և արտաքին խորհրդատուների համագործակցությամբ ազդեցության գնահատման ռազմավարության նախագծում,
- ՄԳ պայմանագրերի նախապատրաստման և գնումների անցկացման առումով համագործակցություն Գնումների ղեկավարի հետ,
- անհրաժեշտության դեպքերում տվյալների տարանջատում ըստ սեռի, տարիքի և եկամուտների,
- տեղային այցերի, ծրագրի հաշվետվությունների և երկրորդային տվյալների վերանայման միջոցով մասնակցություն մոնիտորինգին,
- աջակցություն փորձի փոխանակմանը և տեղեկատվության տարածմանը
- տվյալների որակի պարբերական անկախ ուսումնասիրությունների կազմակերպում և վերահսկում:

ՄԳՊ վերանայումը և փոփոխումը

ՄԳՊ-ն մշակվել է որպես ժամանակի ընթացքում փոփոխվող փաստաթուղթ, և որպես այդպիսին պետք է համապատասխանեցվի ծրագրի գործունեության

փոփոխություններին և կատարողականի մոնիտորինգային թիրախների ու չափանիշների բարելավումներին: Յուրաքանչյուր տարվա չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կամ ըստ անհրաժեշտության ՀՄՀ-Հայաստանի ՄԳ ղեկավարը և ՀՄԿ-ի ՄԳ ստորաբաժանման ներկայացուցիչը քննելու են, թե որքանով է ՄԳ Պ կատարումը համապատասխանել սահմանված նպատակներին:

Այս վերանայման նպատակն է ապահովել ՄԳ պլանի միջոցով ծրագրի կատարողականի ստույգ չափումը և ենթածրագրերի կառուցվածքում անհրաժեշտ փոփոխությունների մասին կենսական տեղեկատվության ստացումը: Վերանայման նպատակն է ապահովել, որպեսզի ՄԳ Պ-ն.

- արտացոլի, թե արդյոք իրականացման արդյունքները ստացվում են նախատեսված տրամաբանական հերթականությամբ,
- ստուգի, թե արդյոք ցուցանիշների սահմանումները ճշգրիտ են և արդիական,
- ստուգի, թե արդյոք ՄԳ ցուցանիշները ստույգորեն արտացոլում են ծրագրի կատարողականը,
- թույլտվության դեպքում ճշգրտի թիրախները, եթե և
- ըստ անհրաժեշտության ավելացնի ցուցանիշներ, որոնք թույլ կտան հետևել մինչ այդ չչափված արդյունքների կատարմանը:

ՄԳ Պ-ն վերանայվելու է ՀՄՀ-Հայաստանի կողմից՝ ՀՄԿ-ի ՄԳ թիմի համաձայնությամբ, երբ վերանայման արդյունքում բացահայտվի փոփոխելու անհրաժեշտությունը: Վերանայված ՄԳ Պ-ն ներկայացվելու է ՀՄՀ-Հայաստանի Կառավարման խորհրդի /նշանակալի փոփոխությունների դեպքում/ և ՀՄԿ-ի հաստատմանը:

ՄԳ Կառավարման տեղեկատվության համակարգը

ՀՄՀ-Հայաստանը կստեղծի և կվարի կառավարման տեղեկատվության համակարգ (ԿՏՀ), որի միջոցով հետևելու է ծրագրի առաջընթացին և ժամանակին ու ստույգ հաշվետվությունների հիման վրա մոնիտորինգի է ենթարկելու յուրաքանչյուր բաղադրիչի ազդեցությունը: ԿՏՀ-ն մշակվելու և ներդրվելու է ՀՄԿ-ի ՄԳ-ին համապատասխան: Կատարողականի և իրականացման տվյալները պահպանվելու են համակարգում, և ժամանակին պատրաստվելու են առաջընթացի մասին հաշվետվություններ: Այս համակարգը կարող է նաև համադրվել ֆինանսական հաշվետվությունների համար ստեղծված համակարգի հետ, և ներդրումների ու արդյունքների մոնիտորինգի ցուցանիշների հաշվառումը կարող է օգտագործվել ենթածրագրի գործունեության առաջընթացին հետևելու նպատակով:

Համակարգը մշակվելու է՝ հաշվի առնելով հետևյալ գործոնները.

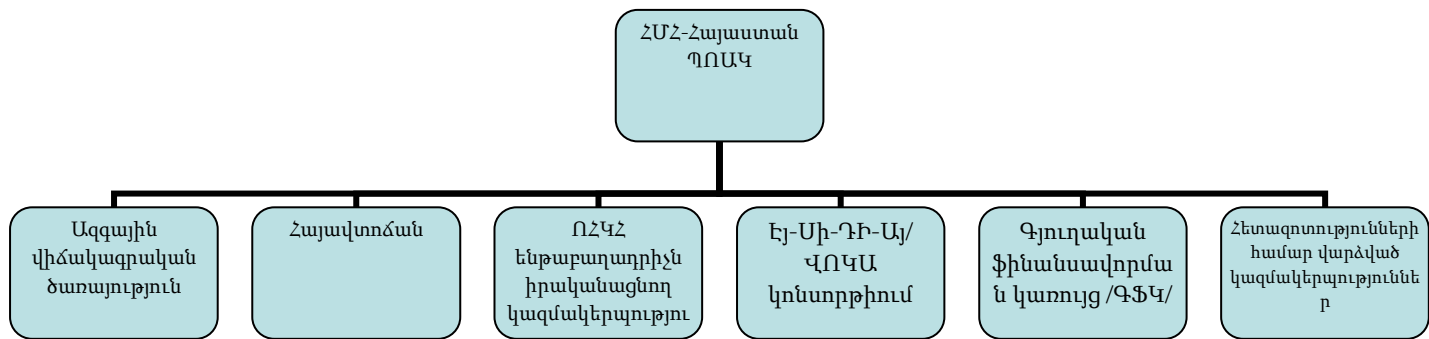
- Կազմակերպական կառուցվածք, կադրային ապահովում և տվյալների հավաքման գործընթացներ

- Համակարգի նախագծում, այդ թվում՝ մուտքեր, համակարգչային ծրագրեր և ելքեր
- Կատարողականի և ազդեցության ցուցանիշներ
- ՄԳ աշխատանքային ծրագրի արդյունքներ և առաջարկվող բյուջետային հատկացումներ
- Կառավարման խորհրդին և ՀՄԿ-ին ՀՄՀ-Հայաստանի կողմից ներկայացվող հաշվետվությունների ժամանակացույցը:

Բացի այդ, ԿՏՀ-ն օգտագործվելու է Ծրագրի ցուցանիշների հիման վրա հատուկ նպատակային հաշվետվություններ պատրաստելու համար: Դա թույլ կտա արագորեն և ստանդարտ ձևաչափով ՀՄՀ-Հայաստանի ինտերնետային կայքում հրապարակել մոնիտորինգի և գնահատման տվյալները:

ՄԳ տվյալների հավաքագրման համակարգումը

ՀՄՀ-Հայաստանը տվյալներ և հաշվետվություններ է ստանալու տարաբնույթ կառույցներից, այդ թվում՝ ենթածրագրեր իրականացնող կազմակերպություններից, Ազգային վիճակագրական ծառայությունից և հետազոտություններն իրականացնող կազմակերպություններից: Հետևյալ գծապատկերում ներկայացված են տեղեկատվության հոսքերը նշված կազմակերպություններից դեպի ՀՄՀ-Հայաստան, մինչդեռ Ցուցանիշների սահմանումների աղյուսակների մեջ (Հավելված) ներկայացվում է, թե ինչ տեղեկություններ պետք է հավաքվեն, և ինչ տեղեկություններ պետք է զեկուցվեն յուրաքանչյուր կառույցի կողմից:⁹

⁹ Գծագրի նպատակն է ներկայացնել տեղեկատվության հոսքը, այլ ոչ՝ կազմակերպությունների հարաբերությունների ստորակարգությունը:

7. Բյուջե

Համաձայնագրի հնգամյա ժամանակահատվածի համար առաջարկվող ՄԳ գործունեության հաշվարկային արժեքը կկազմի մոտ 5.1 միլիոն ԱՄՆ դոլար:¹⁰ Ստորև բերվող աղյուսակը ներկայացնում է Համաձայնագրի ընթացքում իրականացվելիք ՄԳ գործողություններն՝ ըստ վերլուծությունների տեսակների և արժեքի:

Հայաստան. Համաձայնագրով մոնիտորինգի և գնահատման համար նախատեսված բյուջեն (հազար դոլար)

Գործունեություն	Ընդամենը
Մոնիտորինգի համակարգի ցուցանիշների մշակում և վերահսկում	
Տեղեկատվության կառավարման համակարգ	80
Հաշվետվություններ	15
Վերապատրաստում	50
Տվյալների որակի գնահատում	179
Ընդամենը	324
Ազդեցության գնահատման հետազոտություններ	
Ազգային վիճակագրական ծառայություն	1,779
Կենսամակարդակի ամբողջականացված հետազոտություն	1,749
Համայնքների հետազոտություն	30
Գյուղատնտեսական գործունեության հետազոտություն	490
ԶՕԸ-երի հետազոտություն	180
Ընդամենը	2,449
Հատուկ հետազոտություններ և վերլուծություններ	
Աղքատության ցուցանիշների թարմացում	22
ԿՄԱՀ Աղքատության ճշգրտում	45
Գործընթացի որակական գնահատում 1	120
Գործընթացի որակական գնահատում 2	195
Գյուղատնտեսական տվյալների վերլուծություն	45
ԶՕԸ-երի ԱՏՀ վերլուծություն	100
Ծրագրի վերջնական գնահատում	100
Ընդամենը	637
Այլ ¹¹	1,673
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	5,083

¹⁰ ՄԳ բյուջեն չի ներառում ՀՄՀ-Հայաստանի կառավարման գրասենյակի ՄԳ աշխատակիցների աշխատավարձը և գործուղման ծախսերը, քանի որ վերջիններս ներառված են վարչական բյուջեի մեջ:
¹¹ ՀՄՀ-Հայաստանը դեռ պետք է հստակեցնի Ծրագրի մոնիտորինգի/գնահատման համար անհրաժեշտ տվյալների հավաքագրմանն առնչվող որոշ լրացուցիչ աշխատանքներ/հետազոտություններ

ՄԳ Պ-ով նաև նախատեսվում է ՀՄԿ-ի միջոցներով ֆինանսավորման համակարգում՝ ազդեցության գնահատմամբ զբաղվող ՀՄՀ-Հայաստանի վերլուծաբանների հետ համագործակցելու և Համաձայնագրի ավարտին հաջորդող տարվա՝ 2011 թ. ընթացքում ազդեցության գնահատումներն ավարտելու համար ռեսուրսներ տրամադրելու նպատակով:

8. Հավելվածներ.

Ա. Ցուցանիշների սահմանումների աղյուսակներ և կատարողականի հսկման աղյուսակներ

Ցուցանիշների սահմանումների աղյուսակներ.

Համաձայնագրի նպատակի ցուցանիշներ						
Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախա- կանությունը
Գյուղական աղքատության կրճատում	Աղքատության ցուցանիշը գյուղական բնակավայրերում	Գյուղական բնակավայրերում աղքատության ցուցանիշը՝ այնպես, ինչպես չափվում է Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից	Տոկոս	Ազգային վիճակագրական ծառայություն	Տնային տնտեսությունների հետազոտություն (կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտություն)	Ամենամյա
Գյուղատնտեսական ուղորտում տնտեսական արդյունքի ավելացում	Գյուղական բնակավայրերում գյուղատնտեսությունից ստացվող իրական եկամուտների փոփոխություն	Գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքից ստացվող իրական եկամուտների փոփոխությունը տնային տնտեսության մեկ անդամի հաշվով՝ համաթիվի համեմատ:	համաթիվը 2005 = 100	Ազգային վիճակագրական ծառայություն	Տնային տնտեսությունների հետազոտություն (կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտություն)	Ամենամյա

Գյուղական ճանապարհների վերականգնման ենթաձրագիր

Օրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախա-կանություն
Ազդեցություն						
Տրանսպորտային ծախսերի կրճատում	Անհարթության միջազգային համաթիվը (IRI) պիլոտային ճանապարհների համար	Կշռված համաթիվ՝ չափելու համար ճանապարհների անհարթությունը (կապակցված է տրանսպորտային ծախսերի հետ)	մ/կմ	Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն	Պիլոտային ճանապարհահատվածների վրա ենթաձրագրից առաջ և հետո ճանապարհների անհարթության չափում	Մեկ անգամ
Տրանսպորտային միջոցների ակտիվության ավելացում	Միջին օրական երթևեկությունը պիլոտային ճանապարհի տարածքում	Պիլոտային ճանապարհի հատվածների վրա տրանսպորտային միջոցների միջին օրական թիվը՝ կշռված ճանապարհի համապատասխան հատվածների երկարությամբ	Տրանսպորտային միջոցների թիվը	Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն	Երթևեկության հետազոտություններ	Մեկ անգամ
Ճանապարհային ցանցի շարունակական պահպանություն	Կառավարության բյուջետային հատկացումներ կենսական նշանակության ճանապարհային ցանցի մեջ մտնող հատվածների վերականգնման համար Կառավարության բյուջետային հատկացումներ ողջ ճանապարհային ցանցի ընթացիկ պահպանության համար	Պետական բյուջեի ծախսերը կենսական նշանակության ճանապարհային ցանցի մեջ մտնող ճանապարհների հատվածների վերականգնման վրա Պետական բյուջեի ծախսերը ողջ ճանապարհային ցանցի մեջ մտնող ճանապարհների հատվածների ընթացիկ պահպանության վրա	Միլիոն դրամ Միլիոն դրամ	Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն	Պետական բյուջեի ծախսային մասի կատարման տվյալներ Պետական բյուջեի ծախսային մասի կատարման տվյալներ	Ամենամյա Ամենամյա
Արդյունքներ						
Վերականգնված						

Ճանապարհների կիլոմետրեր	Պիլոտային ծրագրով ճանապարհների վերականգնված հատվածներ	Ճանապարհահատվածների վերականգնումն ավարտված է. Հանձնման ընդունման ակտերը հաստատված են ՀՄՀ կողմից (պիլոտային ծրագիր)	Կիլոմետր	Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն	Վարչական տվյալներ, Ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Ամենամյա
Ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշներ						
	Փաթեթ 1: Փաթեթ 1-ի վերջնական նախագծման և ՇՄԱԳ/ԲԿՊ փաստաթղթերը	ՍՎԵՔՈ-ի կողմից (ՀՄՀ-ի խորհրդատու) Փաթեթ 1-ի վերջնական նախագծման և ՇՄԱԳ/ԲԿՊ փաստաթղթերի՝ ՀՄՀ-ին ներկայացման ամսաթիվը	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	վարչական. ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	մեկ անգամ
	Փաթեթ 1: Փաթեթ 1-ի սուպերվիզիան իրականացնող կազմակերպությունից ստանալ մոբիլիզացման հաշվետվությունը	Սուպերվիզիան իրականացնող կազմակերպության կողմից Փաթեթ 1-ի սուպերվիզիայի համար մոբիլիզացման հաշվետվության ՀՄՀ-ին ներկայացման ամսաթիվը	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	վարչական. ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	մեկ անգամ
	Փաթեթ 1: Փաթեթ 1-ի շինարարական կապալառուի մոբիլիզացում	Փաթեթ 1-ի շինարարական կապալառուի կողմից մոբիլիզացման հաշվետվության ՀՄՀ-ին ներկայացման ամսաթիվը	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	վարչական. ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	մեկ անգամ
	Փաթեթ 2: Փաթեթ 2-ի	ՍՎԵՔՈ-ի կողմից (ՀՄՀ-ի	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	վարչական. ծրագրի	մեկ անգամ

	վերջնական նախագծման և ՇՄԱԳ/ԲԿՊ փաստաթղթերը	խորհրդատու) Փաթեթ 2-ի ¹² վերջնական նախագծման և ՇՄԱԳ/ԲԿՊ փաստաթղթերի ՀՄՀ-ին ներկայացման ամսաթիվը			իրականացման փաստաթղթեր	
Փաթեթ 1	Փաթեթ 1. ավարտված աշխատանքների տոկոսը (կուտակային)	Փաթեթ 1-ի շինարարության համար պայմանագրի ընդհանուր արժեքի վճարված %-ը	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Պիլոտային ծրագիր	Պիլոտային ծրագիր. ավարտված աշխատանքների տոկոսը (կուտակային)	Պիլոտային ծրագրի շինարարության համար պայմանագրի ընդհանուր արժեքի վճարված %-ը	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային

¹² Ընթացիկ առաջընթացի սույն ցուցանիշի համար Փաթեթ 2-ը Համաձայնագրի նախնական Փաթեթ 2-ն է հանդիսանում՝ տեխնիկա-տնտեսական ուսումնասիրությունում ընդգրկված 358,8 կմ ճանապարհներով:

ՀՄՀ-Հայաստան. Մոնիտորինգի և գնահատման պլան

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
Նպատակը						
Գյուղատնտեսական արտադրողականության ավելացում	Բարձրարժեք մշակաբույսերի (ԲԱՄ) աճեցման համար օգտագործվող գյուղատնտեսական հողատարածքի ավելացում	ԲԱՄ (այսինքն, բանջարեղեն, կարտոֆիլ, միրգ և խաղող) համար օգտագործվող գյուղատնտեսական հողատարածքի ավելացումը հեկտարներով	Հեկտար	Գյուղատնտեսական գործունեության հետազոտությունն իրականացնող խորհրդատու	Գյուղատնտեսական գործունեության հետազոտություն	Ամենամյա
Ոռոգման որակի բարելավում	Ոռոգման ծառայություններից գոհ հարցվողների մասնաբաժինը	Հարցվողների տոկոսը, որոնք նշում են, թե ոռոգման ջուրը ստացել են բավարար քանակությամբ և ժամանակին	Տոկոս	Ազգային վիճակագրական ծառայություն	Տնային տնտեսությունների հետազոտություն (կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտություն) ¹³	Ամենամյա
Բաղադրիչ 1. Ոռոգման ենթակառուցվածք						
Ազդեցություն						
Ոռոգվող հողատարածքների ավելացում	Ենթածրագրի շրջանակներում ոռոգվող լրացուցիչ հողատարածք	Ենթածրագրի տարածքում ոռոգվող հողատարածքի տարեկան ավելացումը	Հեկտար	ԶՕԸ-ների և ջրօգտագործողների հետազոտությունն իրականացնող խորհրդատու	ԶՕԸ-ների հետազոտություն	Ամենամյա

¹³ ՀՄՀ-Հայաստանը կօգտագործի ԶՕԸ-երի և Զրօգտագործողների հետազոտությունը, որպես լրացուցիչ աղբյուր տվյալ ցուցանիշի ուղղությամբ տվյալների համեմատության համար:

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
Ոռոգման համակարգի պահպանություն	Ոռոգման համակարգի ընթացիկ պահպանության համար պետական բյուջեով կատարվող հատկացումները	Ոռոգման համակարգի ընթացիկ պահպանության վրա պետական բյուջեի ծախսերը	Միլիոն դրամ	Պետական ջրային կոմիտե	Պետական բյուջեի ծախսային մասի կատարման տվյալներ	Ամենամյա
Էներգիայի ծախսի կրճատում	Ենթածրագրի շրջանակներում տարեկան տնտեսվող էներգիայի քանակը	Օգտագործված կիլովատ/ժամերի կրճատում	Հազար ԿՎտ/ժ	ԶՕԸ-ների և ջրօգտագործողների հետազոտությունն իրականացնող խորհրդատու	ԶՕԸ-ների հետազոտություն	Ամենամյա
Արդյունքներ						
Մայր ջրանցքերի վերականգնում	Վերականգնված մայր ջրանցքեր	Մայր ջրանցքերի վերականգնման ավարտ	Կիլոմետր	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Մայր ջրանցքերի վերականգնում	Մայր ջրանցքներում տեղադրված կառուցվածքներ	Մայր ջրանցքներում տեղադրված կառուցվածքներ	Թիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Պոմպակայանների վերանորոգում	Վերանորոգված պոմպակայաններ	Վերանորոգված պոմպակայաններ	Թիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Անցում ինքնահոսի	Մեխանիկականից անցում ինքնահոսի	Կատարված անցումները	Թիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
Ներտնտեսային ցանցերի վերականգնում	Վերականգնված ներտնտեսային ցանցեր	Ներտնտեսային ցանցերի վերականգնման ավարտ	Կիլոմետր	ՀՄՀ-Հայաստան	Ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Դրենաժ Արարատյան դաշտավայրում	Վերականգնված դրենաժային համակարգեր	Դրենաժային համակարգերի վերականգնման ավարտ	Թիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշներ						
	Արարատյան դաշտավայրի Բնապահպանական և հիդրոլոգիական հետազոտությունն ավարտված է	MWH-ի կողմից (ՀՄՀ խորհրդատու) Արարատյան դաշտավայրի Բնապահպանական և հիդրոլոգիական հետազոտության ավարտական հաշվետվության ՀՄՀ-Հայաստանին ներկայացման ամսաթիվը	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	Ենթակառուցվածքների բաղադրիչի ավարտված տեխնիկա-տնտեսական ուսումնասիրությունների տոկոսը	Տեխնիկա-տնտեսական ուսումնասիրությունների ընդհանուր քանակի արդեն ավարտված տոկոսը՝ արտահայտված կատարված վճարումներով	տոկոս	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
	Մշակել Ոռոգման ենթակառուցվածքներ բաղադրիչի վերանայման երկու տարբերակ	Այն ամսաթիվը, երբ ՀՄՀ-Հայաստանն իր կաճրաժամկետ խորհրդատուի հետ համատեղ կավարտի Ոռոգման ենթակառուցվածքների բաղադրիչի վերանայումը և կառաջարկի երկու այլընտրանք	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	Վերանայել Ոռոգման ենթակառուցվածքներ բաղադրիչը	Այն ամսաթիվը, երբ ՀՄՀ-Հայաստանը իր կաճրաժամկետ խորհրդատուի հետ համատեղ կավարտի Ոռոգման ենթակառուցվածքների բաղադրիչը վերանայումը և կմշակի վերջնական հաշվետվություն	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	Մշակել Ոռոգման ենթակառուցվածքներ բաղադրիչի ինքնահոս համակարգերի առաջին փաթեթի առաջին-ՇՄԱԳ-ը և/կամ ՎԳՊ-ն	Այն ամսաթիվը, երբ ԲՄԳՎԽ (ՀՄՀ Խորհրդատու) կողմից մշակված Ոռոգման ենթակառուցվածքներ բաղադրիչի ՇՄԱԳ-ը և/կամ ՎԳՊ-ն ներկայացվի ՀՄՀ-ին	ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, մայր ջրանցքներ, Փաթեթ 1	Կնքված պայմանագրերի դիմաց կատարված վճարումներ	Տոկոս	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, պոմպակայաններ	Կնքված պայմանագրերի դիմաց կատարված վճարումներ	Տոկոս	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, երրորդային ջրանցքներ	Կնքված պայմանագրերի դիմաց կատարված վճարումներ	Տոկոս	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, 4 իքնահոս համակարգեր	Կնքված պայմանագրերի դիմաց կատարված վճարումներ	Տոկոս	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, մայր ջրանցքներ, փաթեթ 1	Մայր ջրանցքների 2-րդ փաթեթի շինարարության համար կնքված պայմանագրերի արժեքը	ԱՄՆ դոլար, միլիոն	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, մայր ջրանցքներ, փաթեթ 2	Մայր ջրանցքների 1-ին փաթեթի շինարարության համար կնքված պայմանագրերի արժեքը	ԱՄՆ դոլար, միլիոն	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, պոմպակայաններ	Պոմպակայանների վերականգնման համար կնքված պայմանագրերի արժեքը	ԱՄՆ դոլար, միլիոն	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, ինքնահոս համակարգեր	Ինքնահոս համակարգերի շինարարության համար կնքված պայմանագրերի արժեքը	ԱՄՆ դոլար, միլիոն	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, երրորդային ջրանցքներ	Երրորդային ջրանցքների շինարարության համար կնքված պայմանագրերի արժեքը	ԱՄՆ դոլար, միլիոն	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
	Դրենաժային համակարգերի նախնական նախագիծն ավարտված է	Այն ամսաթիվը, երբ Դրենաժային համակարգերի նախնական նախագիծերը հանձնվեն ՀՄՀ-Հայաստանին	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ

Բաղադրիչ 2: Զրից դեպի շուկա

Ազդեցություն

ԶՕԸ ծախսածածկման բարելավում	ԶՕԸ շահագործման և պահպանության ծախսերի հատուցում ջրի վճարների հաշվին	ԶՕԸ ջրի վճարների մասնաբաժինը ԶՕԸ շահագործման և պահպանության տարեկան ծախսերի մեջ	Տոկոս	ԶՕԸ-ներ	Վարչական տվյալներ	Ամենամյա
------------------------------------	--	---	-------	---------	-------------------	----------

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
8 թիրախային ՋՕԸ-երի Ոռոգման ծառայության դիմաց կատարվող վարձավճարների հավաքագրման բարելավում	Օգտագործված ոռոգման ջրի դիմաց կատարվող վարձավճարների հավաքագրման աճ	Ոռոգման ծառայությունների դիմաց կատարվող վարձավճարների հավաքագրման տոկոսը Ոռոգման համակարգի կազմակերպությունների հզորացում ենթաբաղադրիչի թիրախային 8 ՋՕԸ-երում	Տոկոս	ՋՕԸ-ների և ջրօգտագործողների հետազոտությունն իրականացնող խորհրդատու	ՋՕԸ-ների հետազոտություն	Ամենամյա
8 թիրախային ՋՕԸ-երում վեճերի լուծման բարելավում	Վեճերի լուծման հանձնաժողովի /ՎԼՀ/ կողմից լուծված վեճերի տոկոսը 8 թիրախ ՋՕԸ-երի համար	ՎԼՀ կողմից լուծված վեճերի մասնաբաժինը դատական գործերի միջին թվի համեմատ 8 թիրախային ՋՕԸ-երում	Տոկոս	Ոռոգման համակարգի կազմակերպությունների հզորացում ենթաբաղադրիչն իրականացնող կազմակերպություն	Վարչական տվյալներ	Ամենամյա

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
Ջրի ներտնտեսային կառավարում կիրառող ֆերմերներ	Ջրի բարելավված ներտնտեսային կառավարման մեթոդներ կիրառող ֆերմերների թիվը	Այն ֆերմերները, ովքեր ընդունել և գյուղատնտեսական մեկ կամ ավելի սեզոնի ընթացքում օգտագործել են վերապատրաստման փաթեթներում ներառված մեթոդներից կամ սարքավորումների հավաքածուներից մեկը կամ մի քանիսը	Թիվ	Ջրից դեպի շուկա բաղադրիչն իրկանացնող կազմակերպություն	ՋԴՇ ծրագրի շրջանակներում անցկացված վերապատրաստումների ընթացքում առաջարկվող բարելավումների կիրառման աստիճանը բացահայտող հետազոտություն	Ամենամյա
Բարձրաժեք գյուղատնտեսության մեթոդներ կիրառող ֆերմերներ	Բարձրաժեք գյուղատնտեսության մեթոդներ կիրառող ֆերմերների թիվը	Այն ֆերմերները, ովքեր ընդունել և գյուղատնտեսական մեկ կամ ավելի սեզոնի ընթացքում օգտագործել են վերապատրաստման փաթեթներում ներառված մեթոդներից կամ սարքավորումների հավաքածուներից մեկը կամ մի քանիսը	Թիվ	Ջրից դեպի շուկա բաղադրիչն իրկանացնող կազմակերպություն	ՋԴՇ ծրագրի շրջանակներում անցկացված վերապատրաստումների ընթացքում առաջարկվող բարելավումների կիրառման աստիճանը բացահայտող հետազոտություն	Ամենամյա
Արդյունքներ						

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
Գյուղատնտեսական գործունեության բարելավմանն ուղղված վարկերի մատչելիություն	Տրամադրված վարկեր	Ենթածրագրի շրջանակներում տրամադրված վարկեր	Հազար դոլար	Գյուղական ֆինանսավորման կառույց	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Ջրի ներտնտեսային կառավարում /ՋՆԿ/	ՋՆԿ ուղղությամբ իրականացված վերապատրաստում/ տրամադրված տեխնիկական աջակցություն	ՋՆԿ ուղղությամբ Վերապատրաստված ֆերմերների թիվը	Թիվ	Ջրից դեպի շուկա բաղադրիչն իրականացնող կազմակերպություն	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Անցում ավելի բարձր արժեք հավելող արտադրատեսակների /ԲԱԳ/	ԲԱԳ ուղղությամբ իրականացված վերապատրաստում/ տրամադրված տեխնիկական աջակցություն	ԲԱԳ ուղղությամբ վերապատրաստված ֆերմերների թիվը	Թիվ	Ջրից դեպի շուկա բաղադրիչն իրականացնող կազմակերպություն	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Հետերքահավաքային մշակում	Հետերքահավաքային մշակման ուղղությամբ իրականացված վերապատրաստում/ տրամադրված տեխնիկական աջակցություն	Հետերքահավաքային մշակման ուղղությամբ աջակցություն ստացած ձեռնարկությունների/ ֆերմերների խմբերի թիվը	Թիվ	Ջրից դեպի շուկա բաղադրիչն իրականացնող կազմակերպություն	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
ԶՕԸ-երի համար Կառավարման բարելավման պլանների /ԿԲՊ/ մշակում	Մշակված ԿԲՊ-ներ	Մշակված ԿԲՊ-ների թիվը	Թիվ	Ոռոգման համակարգի կազմակերպությունների հզորացում ենթաբաղադրիչն իրականացնող կազմակերպություն	Վարչական տվյալներ, ենթածրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Եռամսյակային
Ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշներ						

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
	ԳՖԿ-ի հետ Իրականացնող կազմակերպության պայմանագրի կնքում	ԳՖԿ-ի և ՀՄՀ-Հայաստանի միջև կնքվել է Իրականացնող կազմակերպության պայմանագիր (ԻԿՊ)	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	Իրականացնել նախնական Հոլանդական աուկցիոն	Վարկային ենթածրագրի նախնական Հոլանդական աուկցիոնի իրականացման ամսաթիվը	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	Վարկատու կազմակերպությունների կարողությունների գարգացման գործողությունների պլանի մշակում	Այն ամսաթիվը, երբ վարկատու կազմակերպությունների կարողությունների գարգացման գործողությունների պլանը ՋԴՇ կառավարչի կողմից կներկայացվի ՀՄՀ-Հայաստանին	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	Վարկառուների կարողությունների գարգացման գործողությունների պլանի մշակում	Այն ամսաթիվը, երբ վարկառուների կարողությունների գարգացման գործողությունների պլանը ՋԴՇ կառավարչի կողմից կներկայացվի ՀՄՀ-Հայաստանին	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
	Երկրորդ Հոլանդական աուկցիոնի կազմակերպում	Երկրորդ Հոլանդական աուկցիոնի կազմակերպման ամսաթիվը	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	Ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացման կազմակերպությունը ներկայացնում է Ծրագրի մեկնարկի ամբողջական հաշվետվություն և աշխատանքային պլան	Այն ամսաթիվը, երբ նոր վարձված ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացման կազմակերպությունը ՀՄՀ-Հայաստանին կներկայացնի իր Ծրագրի մեկնարկի ամբողջական հաշվետվությունն ու աշխատանքային պլանը	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ
	ԶՕԸ-երի ինստիտուցիոնալ կարողությունների կարիքների գնահատման ավարտը	Այն ամսաթիվը, երբ ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացման կազմակերպությունը ՀՄՀ-Հայաստանին կներկայացնի իր կողմից իրականացված ԶՕԸ-երի ինստիտուցիոնալ կարողությունների կարիքների գնահատումը	Ամսաթիվ	ՀՄՀ-Հայաստան	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Մեկ անգամ

Ոռոգվող գյուղատնտեսության ենթածրագիր

Ծրագրի նպատակը	Ցուցանիշը	Ցուցանիշի սահմանումը	Միավոր	Աղբյուրը/ պատասխանատու սուբյեկտը	Մեթոդաբանությունը	Տվյալների հավաքման հաճախականություն
	ԲԿՊ տարեկան թարմացման ավարտը	Այն ամսաթիվը, երբ ՋԴՇ ծրագրի կառավրիչը ԲԿՊ տարեկան թարմացված տարբերակը կներկայացնի ՀՄՀ-Հայաստանին	Ամսաթիվ	Ջրից դեպի Շուկա ծրագրի կառավարիչ	Վարչական, ծրագրի իրականացման փաստաթղթեր	Ամենամյա

Կատարողականի հսկման աղյուսակներ.

Համաձայնագրի նպատակի կատարման թիրախները¹⁴								
Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակետ	Տարի 4	Տարի 5	Տարի 6	Տարի 7	Տարի 8
				2009	2010	2011	2012	2013
Գյուղական աղքատության կրճատում	Գյուղական բնակավայրերում աղքատության ցուցանիշ Ելակետը՝ 2004 թ.	Տոկոս	32%	31%	30%	29%	28%	26%
Գյուղատնտեսական ոլորտում տնտեսական արդյունքի ավելացում	Գյուղական բնակավայրերում գյուղատնտեսությունից ստացվող իրական եկամուտների փոփոխություն Ելակետը՝ 2005թ. = 100	Համաթիվ	100	102	105	109	115	123
Գյուղական ճանապարհների վերականգնման թիրախներ								
Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակետ (2007)	Տարի 1	Տարի 2	Տարի 3	Տարի 4	Տարի 5
Ազդեցություն								
	Անհարթության միջազգային համաթիվը (IRI) Ենթաձրագրի տարածքում գտնվող ճանապարհների համար, պիլոտային ճանապարհ	Մ/կմ	14.16	14.16	4.00	Չկա	Չկա	Չկա
Տրանսպորտային միջոցների ակտիվության ավելացում	Միջին օրական երթևեկությունը Ենթաձրագրի տարածքում Պիլոտային ճանապարհ	Տրանսպ. միջոցների թիվը	637	637	706	չկա	չկա	չկա
Ճանապարհային ցանցի շարունակական պահպանություն	Կառավարության բյուջետային հատկացումներ կենսական նշանակության ճանապարհային ցանցի մեջ մտնող հատվածների վերականգնման համար	Միլիոն դրամ	Չկա	1,010	3,150	3,310	չկա	չկա

¹⁴ Նպատակային մակարդակի ցուցանիշների թիրախները կվերանայվեն 2009թ. Նոյեմբեր-դեկտեմբերին՝ հաշվի առնելով ծրագրի ծավալի փոփոխությունները, վերանայված տնտեսական վերլուծությունները և դրանցից բխող այն օգուտների փոփոխությունները, որոնք ընկած են Համաձայնագրի հաշվարկների հիմքում:

	Կառավարության բյուջետային հատկացումներ ողջ ճանապարհային ցանցի ընթացիկ պահպանության համար	Միլիոն դրամ	Չկա	5,020	5,990	6,290	չկա	չկա
Արդյունքներ								
Վերականգնված ճանապարհների կիլոմետրեր	Ճանապարհների վերականգնված հատվածներ (պիլոտային)	Կիլոմետր	0	0	0	24.4	24.4	24.4
Ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշներ								
	Փաթեթ 1: Փաթեթ 1-ի վերջնական նախագծման և ՇՄԱԳ/ԲԿՊ փաստթղթերը	ամսաթիվ			18- Հոկտ- 07			
	Փաթեթ 1: Փաթեթ 1-ի սուպերվիզիան իրականացնող կազմակերպությունից ստանալ մոբիլիզացման հաշվետվությունը	ամսաթիվ			03/04/08			
	Փաթեթ 1: Փաթեթ 1-ի շինարարական կապալառուի մոբիլիզացում	ամսաթիվ			30/04/08			
	Փաթեթ 2: Փաթեթ 2-ի վերջնական նախագծման և ՇՄԱԳ/ԲԿՊ փաստթղթերը	ամսաթիվ			30/04/08			
Փաթեթ 1	Ավարտված աշխատանքների տոկոսը (կուտակային)	տոկոս		0	25	չկա	չկա	չկա
Պիլոտային	Ավարտված աշխատանքների տոկոսը (կուտակային)	տոկոս		0	50	90	100	100

Ոռոգվող գյուղատնտեսության թիրախները

Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակետ	Տարի 1	Տարի 2	Տարի 3	Տարի 4	Տարի 5
Գյուղատնտեսական արտադրողականության ավելացում	Բարձրարժեք մշակաբույսերի (ԲԱՄ) համար օգտագործվող գյուղատնտեսական հողատարածքի ավելացում	Հեկտար (կուտակային)	0	0	0	112	561	1099
Ոռոգման որակի բարելավում	Ոռոգման ծառայություններից գոհ հարցվողների տոկոսը ¹⁵	Տոկոս	49	չկա	չկա	չկա	չկա	չկա
Բաղադրիչ 1. Ոռոգման ենթակառուցվածք								
Ազդեցություն								
Ոռոգվող հողատարածքների ավելացում	Ենթաձրագրի շրջանակներում ոռոգվող լրացուցիչ հողատարածք	Հեկտար (կուտակային)	0	0	0	0	500	1,767
Ոռոգման համակարգի պահպանություն	Ոռոգման համակարգի ընթացիկ պահպանության համար պետական բյուջեում կատարվող հատկացումները	Միլիոն դրամ	չկա	1,408	1,500	1,510	1,500	1,500
Էներգիայի ծախսի կրճատում	Ենթաձրագրի շրջանակներում տարեկան տնտեսվող էներգիայի քանակը	Հազար ԿՎտ/ժ (կուտակային)	0	0	0	0	0	1,375
Արդյունքներ								
Մայր ջրանցքերի վերականգնում	Վերականգնված մայր ջրանցքեր	Կիլոմետր (կուտակային)	0	0	0	1,3	15,2	27,7
Մայր ջրանցքերի վերականգնում	Տեղադրված կառուցվածքներ	Թիվ (կուտակային)	0	0	0	78	244	244

¹⁵ Այս ցուցանիշի ելակետային տվյալը հաշվարկվել է ԿՄԱՀ հարցաբանում ընդգրկված հետևյալ հարցի դիմաց ստացված պատասխանների հիման վրա. «դուք ժամանակին և բավարար քանակությամբ ոռոգման ջուր ստացե՞լ եք»: Ելակետային տվյալները հաշվարկվել են 2007 թ.: Սա ենթատեքստային ցուցանիշ է և ՀՄՀ-Հայաստանը հուսով է բավարարվածության աստիճանի աճ նկատել առանց թիրախներ սահմանելու:

Ոռոգվող գյուղատնտեսության թիրախները

Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակետ	Տարի 1	Տարի 2	Տարի 3	Տարի 4	Տարի 5
Պոմպակայանների վերանորոգում	Վերանորոգված պոմպակայաններ	Թիվ (կուտակային)	0	0	0	0	0	17
Անցում ինքնահոսի	Մեխանիկականից անցում ինքնահոսի	Թիվ (կուտակային)	0	0	0	0	2	4
Ներտնտեսային ցանցերի վերականգնում	Վերականգնված ներտնտեսային ցանցեր	Կիլոմետր (կուտակային)	0	0	0	6,5	120	220
Դրենաժ Արարատյան դաշտավայրում	Վերականգնված դրենաժային համակարգեր	Թիվ (կուտակային)	0	0	0	0	0	13
Ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշներ								
	Ենթակառուցվածքների բաղադրիչի ավարտված տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությունների տոկոսը	տոկոս			97%	100%		
	Արարատյան դաշտավայրի Բնապահպանական և հիդրոլոգիական հետազոտությունն ավարտված է	ամսաթիվ			31/05/08			
	Ոռոգման ենթակառուցվածքներ բաղադրիչի վերանայման երկու տարբերակները մշակված են	ամսաթիվ			31/05/08			
	Ոռոգման ենթակառուցվածքներ բաղադրիչը վերանայված է	ամսաթիվ			31/07/08			
	Ոռոգման ենթակառուցվածքներ բաղադրիչի առաջին ՇՄԱԳ-ը և/կամ ՎԳՊ-ն մշակված են	ամսաթիվ			26/09/08			

Ոռոգվող գյուղատնտեսության թիրախները

Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակ էտ	Տարի 1	Տարի 2	Տարի 3	Տարի 4	Տարի 5
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, մայր ջրանցքներ, Փաթեթ 1	Տոկոս		0	0	45	90	100
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, պոմպակայաններ	Տոկոս		0	0	10	20	100
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, երրորդային ջրանցքներ	Տոկոս		0	0	3	55	100
	Կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ավարտված աշխատանքների տոկոսը, 4 իքնահոս համակարգեր	Տոկոս		0	0	13	40	100
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, մայր ջրանցքներ, փաթեթ 1	Միլիոն ԱՄՆ դոլար		0	0	5,096,500	0	0
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, մայր ջրանցքներ, փաթեթ 2	Միլիոն ԱՄՆ դոլար		0	0	8,923,600	0	0
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, մայր ջրանցքներ, պոմպակայաններ	Միլիոն ԱՄՆ դոլար		0	0	25,820,000	0	0

Ոռոգվող գյուղատնտեսության թիրախները

Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակետ	Տարի 1	Տարի 2	Տարի 3	Տարի 4	Տարի 5
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, ինքնահոս համակարգեր	Միլիոն ԱՄՆ դոլար		0	0	13,494,300	0	0
	Կնքված շինարարական պայմանագրերի արժեքը, երրորդային ջրանցքներ	Միլիոն ԱՄՆ դոլար		0	0	4,896,000	0	0
	Դրենաժային համակարգերի նախնական նախագիծն ավարտված է	Ամսաթիվ		NA	NA	30-Sep-09	NA	NA
Բաղադրարիչ 2. Ջրից դեպի շուկա								
Ազդեցություն								
ԶՕԸ ծախսաձեռնարկային բարելավում	ԶՕԸ շահագործման և պահպանության ծախսերի հատուցում ջրի վճարների հաշվին	Տոկոս	36.7 ¹⁶	36.7%	38%	42%	53%	60%
Ջրի ներտնտեսային կառավարում կիրառող ֆերմերներ	ԶՆԿ մեթոդներ կիրառող ֆերմերների թիվը	Թիվ(կուտակային)	0	0	1,566	9977	19,032	25,954
Բարձրարժեք գյուղատնտեսություն կիրառող ֆերմերներ	ԲԱԳ մեթոդներ կիրառող ֆերմերների թիվը	Թիվ(կուտակային)	0	0	0	1,913	9,622	18,858
Արդյունքներ								
Ջրի ներտնտեսային կառավարում	Իրականացված վերապատրաստում/ տրամադրված տեխնիկական աջակցություն	Թիվ(կուտակային)	0	2,453	15,574	29,700	40,500	45,000

¹⁶ Տվյալ ցուցանիշի համար ելակետ է հանդիսանում 2007թ.

Ոռոգվող գյուղատնտեսության թիրախները

Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակետ	Տարի 1	Տարի 2	Տարի 3	Տարի 4	Տարի 5
Անցում ավելի բարձր արժեք հավելող արտադրատեսակների	Իրականացված վերապատրաստում/ տրամադրված տեխնիկական աջակցություն	Թիվ(կուտակային)	0	0	2,982	15,000	29,400	36,000
Հետբերքահավաքային մշակում	Իրականացված վերապատրաստում/ տրամադրված տեխնիկական աջակցություն	Թիվ(կուտակային)	0	0	60	130	200	225
Գյուղատնտեսական գործունեության բարելավման համար վարկերի հասանելիություն	Տրամադրված վարկեր	Միլիոն ԱՄՆ դոլար	0	0	3,500	3,500	1,500	0
Կառավարման բարելավման պլանների մշակում¹⁷	Մշակված ԿԲՊ-ներ	Թիվ (կուտակային)	0	0	0	26	44	44
Ընթացիկ առաջընթացի ցուցանիշներ								
	Վարկատու կազմակերպությունների կարողությունների զարգացման գործողությունների պլանի մշակում	Ամսաթիվ			16/10/07			
	Վարկառուների կարողությունների զարգացման գործողությունների պլանի մշակում	Ամսաթիվ			22/02/08			
	Երկրորդ Հոլանդական աուկցիոնի կազմակերպում	Ամսաթիվ			09/04/08			

¹⁷ Քանի որ ՋՕԸ-երի թիվը շարունակ փոփոխվում է, որոշ ՋՕԸ-եր միավորվում են, մշակված ԿԲՊ-ների իրական թիվը կարող է ավելի ցածր լինել, քանի որ ծրագրի ավարտին գոյություն ունեցող ՋՕԸ-երի թիվը

Ոռոգվող գյուղատնտեսության թիրախները

Նպատակներ	Ցուցանիշներ	Միավոր	Ելակետ	Տարի 1	Տարի 2	Տարի 3	Տարի 4	Տարի 5
	Ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացման կազմակերպությունը ներկայացնում է Ծրագրի մեկնարկի ամբողջական հաշվետվություն և աշխատանքային պլան	Ամսաթիվ			06/09/08			
	ԶՕԸ-երի ինստիտուցիոնալ կարողությունների կարիքների գնահատման ավարտը	Ամսաթիվ			09/29/08			
	ԲԿՊ տարեկան թարմացման ավարտը	Ամսաթիվ			04/18/08			
	Վարկատու կազմակերպությունների կարողությունների զարգացման գործողությունների պլանի մշակում	Ամսաթիվ			07/31/08			
	Վարկառուների կարողությունների զարգացման գործողությունների պլանի մշակում	Ամսաթիվ			09/31/08	09/31/09	09/31/09	

Բ. Ազդեցության գնահատման մանրակրկիտ պլան

Ազդեցության գնահատման նպատակը Ծրագրի գործողությունների ազդեցությանը վերագրելի փաստերի բացահայտումն է: Յուրաքանչյուր ենթածրագրի կամ բաղադրիչի ազդեցության գնահատման համար նախատեսված մոտեցումները նկարագրված են ստորև:

Ենթածրագիր 1. Գյուղական ճանապարհների վերականգնում

ԳՃՎԾ ազդեցության գնահատման պլանը ներկայումս վերանայվում է՝ ՀՄԿ ֆինանսավորման կասեցման պատճառով: ՀՄԿ-ն և զարգացման ոլորտում աշխատող այլ կազմակերպություններն առհասարակ, կարող են կարևոր դասեր քաղել գյուղական ճանապարհների վերականգնման որևէ ծրագրի ազդեցության գնահատումից՝ անգամ եթե գյուղական ճանապարհների վերականգնումն ամբողջությամբ չֆինանսավորվի ՀՄԿ կողմից: Սակայն գնահատումը կախված է ՀՀ կառավարության՝ ճանապարհաշինության համար անհրաժեշտ ֆինանսավորում գտնելու կարողությունից: Ավելին, եթե անգամ նման ֆինանսավորում ձեռք բերվի, ստորև բերված գնահատման նախնական տարբերակի իրականացումը կարող է տեխնիկապես այլևս հնարավոր չլինի և ՀՄԿ-ն պետք է այդ ժամանակ որոշում կայացնի ազդեցության գնահատումը շարունակելու կամ դադարեցնելու ուղղությամբ:

Ծրագրի նպատակային խումբը. Ենթածրագրի շահառուները ՀՄՀ-ի գյուղական ճանապարհների վերականգնման ենթածրագրի մեջ ներառված համայնքներում բնակվող տնային տնտեսություններն են:

Հսկիչ խումբը. որոշվում է ընթացիկ վերլուծության միջոցով, քանի որ Հայաստանում գյուղական ճանապարհների մեծ մասը նախատեսվում է վերականգնել ՀՄԿ Համաձայնագրի շրջանակներում, կամ Կառավարության և այլ դոնորների ֆինանսավորմամբ: Հսկիչ խումբը պետք է համեմատելի լինի այն համայնքներում բնակվող տնային տնտեսությունների հետ, որոնք ներառված չեն ՀՄԿ-ի Համաձայնագրի շրջանակներում գյուղական ճանապարհների վերականգնման առաջին փուլի մեջ:

Ընտրության մեթոդը. Համայնքները կընտրվեն հակվածության (propensity) միավորների հաշվարկով՝ գյուղական ճանապարհների վերականգնման փուլերին համահունչ, իսկ համայնքներում տնային տնտեսությունների ընտրությունը կատարվելու է պատահականության սկզբունքով:

Ելակետային տվյալների հավաքում. Հայաստանի Հանրապետության Ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից անցկացված տնային տնտեսությունների հետազոտություններ, հատկապես Կենսամակարդակի 2007 թ. ամբողջականացված հետազոտությունը:

Միջանկյալ տվյալների հավաքում. Կենսամակարդակի 2007-2009 ամբողջացված հետազոտություն, այդ թվում՝ գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների ավելի մեծ ընտրանք:

Վերջնական տվյալների հավաքում. Կենսամակարդակի 2010 թ. ամբողջացված հետազոտություն, այդ թվում՝ գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների ավելի մեծ ընտրանք:

Մեթոդաբանությունը. Կիսափորձարարական կառուցվածք՝ հիմնված ընթացիկ վերլուծության վրա, տարբերությունների կրկնակի համեմատությամբ: Ընթացիկ վերլուծության շրջանակներում այն համայնքների կարևորագույն փոփոխականների փոփոխությունները, որոնց ճանապարհների վերականգնումն ավարտվել է, համեմատվելու են այն համայնքների կարևորագույն փոփոխականների փոփոխությունների հետ, որոնք դեռևս չվերականգնված ճանապարհների մոտ են գտնվում: Ընթացիկ վերլուծությունն իրականանալի է, քանի որ ճանապարհները բաժանված են երեք փաթեթների. (i) 2007թ. կեսից մինչև 2008 թ. կես, (ii) 2008 թ. կեսից մինչև 2009 թ. կես, և (iii) 2009 թ. կեսից մինչև 2010 թ. կես: Ազդեցության հիմնական ցուցանիշներն են. (i) գյուղական բնակավայրերում աղքատության մակարդակը, (ii) գյուղական համայնքներում աղքատության մակարդակն ըստ մարդկանց ընկալումների, (iii) գյուղական բնակավայրերում գյուղատնտեսական գործունեությունից ստացվող իրական եկամուտների փոփոխությունը, (iv) գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների ոչ գյուղատնտեսական եկամուտը, և (v) գյուղական բնակավայրերում գոհունակությունը հասարակական տրանսպորտից: Վերլուծությունը հնարավորին չափ կանդրադառնա տարբերություններին՝ կախված սեռից, տարիքից և սպառողական համաթվից (կայուն եկամուտների ցուցանիշի փոխարեն)՝ հաշվի առնելով, որ առավել մանրամասնեցման պայմաններում կնվազի հաշվարկների արժանահավատությունը: Տնային տնտեսությունների տվյալներ՝ օգտագործելուց զատ վերլուծության մեջ կօգտագործվեն համայնքային տվյալներ՝ անդրադառնալու համար այնպիսի հարակից խնդիրների, ինչպիսիք են հասարակական տրանսպորտը, գործարարության զարգացումը և սոցիալական ենթակառուցվածքը: Ազդեցության գնահատման վերջնական մոտեցումը մշակվելու է մրցութային կարգով, և իրականացվելու է Հայաստանի և ԱՄՆ-ի հետազոտողների համագործակցությամբ:

Ենթաձրագիր 2. Ոռոգվող գյուղատնտեսություն, Բաղադրիչ 1. Ոռոգման ենթակառուցվածք

ՀՄՀ-Հայաստանը և ՀՄԿ-ն դեռևս քննարկում են Ոռոգման ենթակառուցվածք բաղադրիչի ազդեցության գնահատման նախագիծը: Մանրամասն ազդեցության գնահատումը կներակայացվի ՄԳ պլանի հաջորդ վերանայման ժամանակ:

Ենթաձրագիր 2. Ոռոգվող գյուղատնտեսություն, Բաղադրիչ 2. Ջրից դեպի շուկա, ջրի ներտնտեսային կառավարում

Ծրագրի նպատակային խումբը. Ենթաձրագրի շահառուները ջրօգտագործողների ընկերությունների անդամ ֆերմերներ են, որոնք վերապատրաստվել են ջրի ներտնտեսային կառավարման ուղղությամբ:

Հսկիչ խումբ: ԶՕԸ-ի անդամ հանդիսացող այն ֆերմերները, որոնք չեն մասնակցում ներտնտեսային ցանցում ջրի կառավարման դասընթացներին Ծրագրի իրականացման առաջին չորս տարիների ընթացքում:

Ընտրության մեթոդը: Պատահական ընտրության մեթոդը կիրառվել է այն գյուղերի համար, որոնք բավարար ջուր ունեն և հետևաբար կարող են ներգրավվել Համաձայնագրի իրականացման սկզբնական շրջանում: Գյուղերը պատահականորեն ընդգրկվել են երեք խմբերից որևէ մեկում. գյուղեր, որոնց ծառայություններ կմատուցվեն Համաձայնագրի երկրորդ տարում, գյուղեր, որոնց ծառայություններ կմատուցվեն Համաձայնագրի 3-րդ կամ 4-րդ տարում, և գյուղեր, որոնք ծրագրից կարող են օգտվել Համաձայնագրի վերջին տարում: Առաջին կամ ամենավաղ խումբը հանդիսանում է նպատակային խումբ, վերջին խումբը հսկիչ խումբն է, իսկ ազդեցությունը չափվում է այն բանից հետո, երբ նպատակային խմբի համար իրականացվել է ուսուցում, մինչդեռ հսկիչ խումբը դեռևս չի ուսուցանվել: Միջանկյալ խումբը, որն ուսուցանվել են երրորդ և չորրորդ տարում, չի ընդգրկվի ազդեցության գնահատման մեջ: Պատահական ընտրությամբ ընդգրկվել են միայն այն գյուղերը, որոնք պատրաստ են համարվել ԶԴՇ վերապատրաստման համար. որոշ գյուղերում ջրի աղբյուրների վիճակը ներկայումս շատ վատ է, հետևաբար վերջիններս չեն կարող օգուտ քաղել դասընթացներից նախքան ոռոգման համակարգի վերականգնումը: Նման գյուղերը կարող են դասընթացներին մասնակցել ապագայում, սակայն դրանք չենք ընդգրկվի ազդեցության գնահատման մեջ:

Աղյուսակ 1. Գյուղախմբերի բաշխվածությունն ըստ ուսուցման տարվա և գյուղատնտեսական գոտու

<i>Արարա</i>	<i>Նախալեռնայի</i>	<i>Մերձար</i>	<i>Տարեկ</i>
<i>Լեռնային</i>			

	<i>տյան</i>	<i>ն</i>	<i>և</i>	<i>նաղարձ</i>	<i>ան</i>
	<i>դաշտավ</i>			<i>ային</i>	<i>Ընդհա</i>
	<i>այր</i>				<i>նուրբ</i>
Տարի 2: Նպատակային	44	58	12	6	120
Տարի 3 և 4: Հետազոտությամբ չընդգրկված	18	19	38	2	77
Տարի 5: Հսկիչ	28	38	10	4	80
Ընդամենը	90	115	60	12	277

Ելակետային տվյալների հավաքագրում: Ելակետային Գյուղատնտեսական գործունեության հետազոտության դաշտային աշխատանքներն իրականացվել են 2007թ. դեկտեմբերից- 2008թ. փետրվարն ընկած ժամանակահատվածում, երբ Հսկիչ խմբի համայնքների մեծամասնությունը դեռևս դասընթացների չէր մասնակցել: Հետազոտության ընտրանքը ներառում էր նաև դասընթացներում չընդգրկված համայնքներում բնակվող նմանատիպ ֆերմերային տնային տնտեսություններ:

Միջանկյալ տվյալների հավաքագրում: Նմանատիպ հետազոտություններ իրականացվելու են ամեն տարի բերքահավաքից հետո, 2008, 2009 և 2010թթ.:

Վերջնական տվյալների հավաքագրում: Համանման հետազոտություն կարող է իրականացվել նաև դասընթացների անցկացման վերջին տարում:

Մեթոդաբանություն: Պատահականության սկզբունքի կիրառման շնորհիվ Նպատակային խմբի և Հսկիչ խմբի գյուղերն ընդհանուր առմամբ նույնական են միայն այն տարբերությամբ, որ նպատակային խմբի գյուղերն ընդգրկվում են ՋԴՇ դասընթացներում: Այսպիսով, Նպատակային և Հսկիչ խմբերի գնահատվող փոփոխականի միջին ցուցանիշների միջև եղած տարբերությունը անկողմնակալ կերպով կարտացոլի ՋԴՇ ծրագրի ազդեցությունը: Քանի որ ՀՄՀ-Հայաստանի և ՀՄԿ տեսանկյունից առաջնային հետաքրքրություն ներկայացնող ազդեցության ցուցանիշների մեծամասնությունը, ինչպիսիք են տնտեսական բարելավումը, երկարաժամկետ ազդեցություն են ենթադրում, դրանք չեն կարող անմիջապես նկատելի լինել: Հետևաբար ազդեցության թե՛ միջնաժամկետ և թե՛ վերջնական ցուցանիշները պետք է վերլուծվեն: Այս ցուցանիշները ներկայացվում են ստորև՝ 2-րդ և 3-րդ աղյուսակներում:

Աղյուսակ 2. Միջանկյալ ազդեցության ցուցանիշներ

Միջանկյալ ազդեցության ցուցանիշներ		Ժամանակահատված
<i>Մասնակցություն</i>	<i>գյուղատնտեսական</i>	
<i>դասընթացների:</i>		
գյուղատնտեսական	Մասնակցությունը որևէ	Անցյալ տարի
դասընթացի	կամ ոռոգմանն առնչվող	
(ներառյալ	այլ աղբյուրների	

Ֆինանսավորմամբ իրականացվող դասընթացները), մասնակցած դասընթացի տեսակը, (օրինակ՝ լսարանային, տեսաերիզով, կամ գործնական), արդյոք վկայական տրվել է դասընթացին ամբողջությամբ մասնակցելու վերաբերյալ

Ոռոգման մեթոդների և Բարձրարժեք մշակաբույսերի կիրառում: Ոռոգման ո՞ր մեթոդներն են կիրառվել՝ կենտրոնանալով այն մեթոդների վրա, որոնք դասավանդվում են դասընթացների ժամանակ, արդյոք այս մեթոդներն օգնել են խնայել ժամանակ կամ աշխատուժ:

Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն

Գյուղատնտեսական սարքավորումների և գործիքների մեջ կատարված ներդրումներ: Սեփական ջրի բաքի/ջրամբարի կամ պոմպի առկայություն, տրակտորների, բեռնատարերի, կոմբայնների սերմնացան կամ ջրցան մեքենաների գործածում՝ սեփական կամ վարձակալական հիմունքներով:

Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն

Աճեցվող մշակաբույսեր: Աճեցվող մշակաբույսերի տեսակները, հատկապես՝ բարձրարժեք մշակաբույսերը, յուրաքանչյուր մշակաբույսին հատկացված հողատարածքի մեծությունը, մշակաբույսերին հատկացված հողատարածքի ընդհանուր չափն՝ արտահայտված հեկտարներով, արդյոք տնային տնտեսությունը մշակում է տնամերձը, աճեցվող մշակաբույսերի փոփոխության պատճառը(ները)

Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն

Աղյուսակ 3. Վերջնական ազդեցության ցուցանիշներ

Վերջնական ազդեցության ցուցանիշներ	Ժամանակահատված
Ոռոգման մեթոդների և ԲԱՄ շարունակական կիրառում: Նույնը ինչ վերևում, սակայն կենտրոնանալով սկզբնական տարիների համեմատ այս մեթոդներում տեղի ունեցած փոփոխությունների վրա:	Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն
Գյուղատնտեսական արտադրություն: Աճեցված մշակաբույսերի տեսակների ընդհանուր քանակը, 1 քմ վրա աճեցվող մշակաբույսերի քանակը, մշակվող բոլոր բույսերի ընդհանուր արժեքը:	Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն
Անասուն: Սեփական կովերի, խոզերի և ոչխարների քանակը:	Հետազոտության իրականացման

<p>Գյուղատնտեսական արտադրությունից ստացվող եկամուտը: Վաճառված մշակաբույսերի արժեքը, մշակաբույսերի ընդհանուր արժեքը (այդ թվում՝ վաճառված, փոխանակված կամ սպառված):</p>	<p>պահին Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն</p>
<p>Գյուղատնտեսական ծախսեր: Պարարտանյութերի, թունաքիմիկատների, ոռոգման, վարձու աշխատուժի և սարքավորումների, ինչպես նաև հարկերի վրա կատարված ծախսերը (առանձին-առանձին և ընդհանուր առմամբ):</p>	<p>Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն</p>
<p>Գյուղատնտեսական արտադրանքից ստացվող զուտ եկամուտը: Եկամուտներ հանած ծախսեր. Գյուղատնտեսական գործունեությունից ստացվող զուտ եկամուտը:</p>	<p>Վերջին գյուղատնտեսական սեզոն</p>
<p>Աշխատանքից ստացվող եկամուտները: Արդյոք տնային տնտեսության ղեկավարը, վերջինիս զույգը կամ չափահաս երեխաներից որևէ մեկն աշխատում է (չհաշված ներգրավվածությունն ընտանեկան ֆերմայի աշխատանքներում), աշխատանքից ստացվող եկամտի ընդհանուր չափը:</p>	<p>Անցյալ ամիս</p>
<p>Թոշակից, սոցիալական ծրագրերից կամ դրսից ստացվող եկամուտներ: Կարող է ավելացվել մյուս եկամուտներին՝ ընդհանուր եկամտի կոպիտ սահմանումը ստանալու համար:</p>	<p>Անցյալ ամիս</p>
<p>Տնային տնտեսության սպառումը: Գնվող սննդամթերքի, առողջապահության, տնտեսական ապրանքների, կոմունալ ծառայությունների և տրանսպորտի վրա կատարված ծախսերը, գնված ապրանքների արժեքը (ամսեկանից վերածված տարեկանի) գումարած տնային տնտեսության կողմից սպառված մշակաբույսերի արժեքը:</p>	<p>Անցյալ ամիս /անցյալ տարի</p>